СОВЕТ ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИГА ШОН-ШАРАФЛАР!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 45 (17.038). ● 23 февраль 1978 йил, пайшанба ● Баҳоси 2 тийин.

КЕЧА МОСКВАДА КРЕМЛНИНГ СЪЕЗДЛАР САРОЙИДА СОВЕТ АРМИЯСИ ВА ҲАРБИЙ-ДЕНГИЗ ФЛОТИНИНГ ОЛТМИШ ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ БЎЛИБ ЎТДИ.

КОММУНИСТИК ПАРТИЯ ВА СОВЕТ ДАВЛАТИНИНГ РАҲБАРЛАРИГА ЮБИЛЕЙ МЕДАЛЛАРИ ТОПШИРИЛДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. Устинов 22 февраль куни Кремлда тантанали вазиятда Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. А. Громико, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, Д. А. Кунаев, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, М. А. Суслов, Г. А. Алиев, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, К. У. Черненко, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, Я. П. Рябов, К. В. Русаков ўртоқларга «СССР Қуролли Кучларининг 60 йиллиги» юбилей медалларини топширди.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев ўртоқ Д. Ф. Устиновга юбилей медалини топширди.

(ТАСС).

Москва. Кремлнинг Съездлар саройи. 1978 йил 22 февраль. Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг олтмиш йиллигига бағишланган тантанали йиғилиш.

А. Смелян ва В. Якобсон фотоси. («Правда»).

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг Совет Иттифоқи шавкатли Қуролли Кучлари жангчиларига

ТАБРИКНОМАСИ

Азиз ўртоқлар!

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Совет Қуролли Кучларининг жангчиларини, гражданлар уруши ва Улуғ Ватан уруши ветеранларини, Ватан ҳимоячиларининг жанговар сафида туриш шарафига муяссар бўлган ҳамма кишиларни умумхалқ байрами — Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг олтмиш йиллиги билан қизғин табриклайдилар ва муборакбод қиладилар.

Коммунистик партия, Владимир Ильич Ленин Улуғ Октябрнинг революцион ғалабаларини ва жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг хавфсизлигини ҳимоя қилиш учун Совет Қуролли Кучларини тузди́лар. Совет Қуролли Кучлари олтмиш йил мобайнида афсонавий йўлни босиб ўтдилар, ўзларининг жанговар байроқларини сўнмас шон-шуҳрат билан қопладилар.

Советлар Республикасининг ёш армияси гражданлар уруши йилларида ички контрреволюция билан чет эл интервенциясининг бирлашган кучларини тор-мор қилди. Совет жангчиларининг Улуғ Ватан уруши фронтларида кўрсатган мисли́сиз жасорати асрлар бўйи сўнмайди. Совет кишилари, армия билан флот жангчилари герман фашизми билан олиб борилган шиддатли жангларда социалистик Ватанга. Коммунистик партия ишига чексиз садоқатни, мардлик ва оммавий қаҳрамонликни, ғалабага бўлган букилмас иродани намойиш қилдилар. Улар Ватанимизнинг шон-шарафи ва мустақиллигини қаттиқ туриб ҳимоя қилдилар, инсониятни фашистлар асорати хавфидан қутқазиб қолдилар.

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг бутун қаҳрамонона тарихи Ленин партиясининг доно раҳбарлиги, уларнинг халқ билан чамбарчас бирлиги, социалистик ижтимоий ва давлат тузумининг шак-шубҳасиз афзалликлари, оташин совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми уларнинг куч-қудрати ва енгилмаслигининг битмас-туганмас манбаи эканлигини кўрсатиб турибди. Бизнинг армиямиз ҳақиқатан ҳам совет кишиларининг чексиз меҳр-муҳаббати ва ғамхўрлиги билан қуршаб олинган.

Халқимиз ўттиз йилдан кўпроқ вақтдан бери тинч шароитда яшамоқда ва меҳнат қилмоқда. Совет Иттифоқи қардош социалистик мамлакатлар билан биргаликда тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун, халқаро кескинликни тобора юмшатиш учун актив ва изчил кураш олиб бормоқда. Бу олижаноб ишда анчагина ютуқларга эришилди. Лекин ҳали жаҳонда кескинликни юмшатиш жараёнини бузишга уринаётган, қуролланиш пойгасини авж олдираётган, қирғин қуролларининг янги турларини яратаётган, агрессив блокларни мустаҳкамлаётган кучлар мавжуд ва улар актив ҳаракат қилмоқда. Шундай бир шароитда Коммунистик партия билан Совет ҳукумати мамлакатнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш ишига тинмай эътибор бермоқдалар, бизнинг шонли Қуролли Кучларимиз ўз зиммаларига юклатилган вазифаларни бажариши учун барча зарур воситаларга эга бўлишлари тўғрисида ғамхўрлик қилмоқдалар.

Ҳарбий сиёсатимизнинг моҳияти шундан иборатки, биз ҳамма ишни самарали мудофаа учун қиляпмиз, бундан асло ортиқча иш қилаётганимиз йўқ. Совет Иттифоқи қуролланишни ният қилиб ҳеч қачон қуролланган эмас, у ҳеч қачон қуролланиш пойгасининг ташаббускори бўлган эмас ва бўлмайди. Совет кишиларининг ҳарбий соҳада қилаётган ҳамма ишлари ўзини ва ўзининг социалистик дўстларини ҳужумдан бехатар қилиш учун, агрессияга йўл қўймаслик учун амалга оширилмоқда. Ҳозирги вақтда бу соҳада эришган муваффақиятларимиз билан фахрлана оламиз.

Совет Қуролли Кучлари иттифоқчи армиялар билан биргаликда совет халқининг ва социалистик ҳамдўстликдаги бошқа халқларнинг тинч меҳнатини мустаҳкам қўриқлаб турибдилар.

Совет жангчилари армия билан флотнинг куч-қудратини янада мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида бундан кейин ҳам ўзларининг жанговар маҳоратларини такомиллаштиришлари, замонавий техникани қунт билан эгаллашлари, уюшқоқликни тинмай кучайтиришлари, ҳарбий қасамни қатъий бажаришлари керак. Қисмлар ва кемаларнинг шахсий составини юксак ғоявийлик ва сиёсий ҳушёрлик руҳида, интернационализм ва қардош армияларнинг жангчилари билан жанговар ҳамдўстлик, кекса авлоднинг революцион ва жанговар анъаналарига садоқат, совет Ватанига чексиз фидокорлик руҳида тарбиялаш — командирлар, сиёсий органлар, партия ва комсомол ташкилотларининг энг муҳим вазифасидир.

Совет Армияси билан Ҳарбий-Денгиз Флотининг шонли юбилейи Ватанимиз моддий ва маънавий кучлари беҳисоб барқ урган шароитда, совет кишиларининг меҳнат ғайрати ва сиёсий активлиги янада юксалган вазиятда нишонланмоқда. Мамлакатда ўнинчи беш йиллик планларни тўла ва ошириб бажариш учун КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини муваффақиятли амалга ошириш учун умумхалқ социалистик мусобақаси кенг авж олди. Қуролли Кучларнинг жангчилари бу мусобақада актив қатнашмоқдалар. Улар жанговар ва сиёсий тайёргарликда янгидан-янги муваффақиятларга эришиш учун курашмоқдалар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг солдатлари ва матрослари, сержантлари ва старшиналари, прапоршчик ва мичманлари, офицерлари, генераллари ва адмираллари халқ олдидаги муқаддас бурчларини шараф билан бажарадилар, ҳар қандай агрессорга дарҳол зарба беришни гарантиялайдиган даражада доимо жанговар шай бўлиб турадилар, деб қатъий ишонч билдирадилар.

Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг шавкатли Қуролли Кучларига шон-шарафлар бўлсин!

Яшасин коммунизм қураётган совет халқи!

Яшасин барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ **СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ** **СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ**

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1978 ЙИЛ 23 ФЕВРАЛЬ № 45 МОСКВА ШАҲРИ.

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар!

Прапоршчик ва мичман ўртоқлар!

Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар!

Совет Қуролли Кучларининг ветеранлари, ўртоқлар!

Бизнинг халқимиз ва унинг жангчилари бугун Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг 60 йиллигини тантанали вазиятда байрам қиладилар.

В. И. Ленин ташкил этган, Коммунистик партия тарбиялаган СССР Қуролли Кучлари қаҳрамонона жанговар йўлни босиб ўтдилар. Улар социализмнинг ички ва ташқи душманларига қарши шиддатли жангларда Улуғ Октябрнинг революцион ғалабаларини муҳофаза қилдилар, Улуғ Ватан урушининг даҳшатли йилларида жаҳон империализмининг зарбдор кучлари устидан тарихий ғалаба қозондилар, Ватанимизнинг озодлиги ва мустақиллигини шараф билан ҳимоя қилдилар, халқларни фашистлар асоратидан халос қилишга ҳал этувчи ҳисса қўшдилар ва бутун тараққийпарвар инсониятнинг ташаккурига сазовор бўлдилар.

Ленин партияси, унинг ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитети теварагига маҳкам жипслашган Совет Қуролли Кучлари эндиликда халқ олдидаги ўз бурчини муносиб бажармоқдалар — социалистик Ватанни сергаклик билан қўриқламоқдалар.

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг шонли юбилейи СССР янги Конституцияси қабул қилингачлиги, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллик байрами туфайли совет кишиларининг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати ғоят юксалган бир вазиятда нишонланмоқда. Ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар ва халқ зиёлилари фидокорона меҳнат қилиб, партия XXV съездининг тарихий режаларини муваффақиятли амалга оширмоқдалар. Ўнинчи беш йиллик учинчи йилининг топшириқларини муддатидан илгари тўла ва ошириб бажариш учун социалистик мусобақа кенг авж олди. Саноат ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши муттасил ўсиб, такомиллашиб бормоқда фан ва техника муваффақиятли ривожланмоқда, совет халқининг маънавий ҳаёти тобора сермазмун бўлиб, унинг фаровонлиги юксалмоқда.

Совет Иттифоқи қардош социалистик мамлакатлар билан биргаликда ташқи сиёсатнинг халқаро кескинликнинг юмшатилишини янада чуқурлаштириш ва мустаҳкамлашга, ялпи тинчлик ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлашга қаратилган ленинча йўлини изчил ва сабот-матонат билан амалга оширмоқда. Шу билан бирга Коммунистик партия ва Совет ҳукумати империалистик давлатларда давом этаётган қуролланиш пойгаси хавфини эътиборга олмоқдалар ва мамлакатнинг мудофаа потенциалини лозим даражада сақлаш учун зарур чораларни кўрмоқдалар. Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти замонавий қурол-яроғлар ва ҳарбий техника билан таъминланган, улар ғоявий жиҳатдан чиниққан, ўз халқига чексиз содиқ бўлган юқори малакали кадрларга эгадир. Улар социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг армиялари билан ягона жанговар сафда бориб, социализм ғалабаларини мустаҳкам равишда қўриқламоқдалар ва ҳар қандай агрессорга қақшатқич зарба бериш учун ҳамиша шай бўлиб турибдилар.

СССР Қуролли Кучларининг жангчилари ва ветеранлари, ўртоқлар!

Сизларни умумхалқ байрами — Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг 60 йиллиги билан табриклайман!

Армия ва флот шахсий составининг жанговар ва сиёсий тайёргарликда, замонавий қурол-яроғлар ва ҳарбий техникани эгаллашда, қуруқликдаги, ҳаво ва денгиздаги маҳоратни такомиллаштиришда, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлашда бундан буён ҳам муваффақиятларга эришувини тилайман.

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг 60 йиллигини нишонлаш учун БУЮРАМАН:

Бугун, 23 февралда маҳаллий вақт билан соат 21 да Ватанимизнинг пойтахти — қаҳрамон Москва шаҳрида, иттифоқдош республикаларнинг пойтахтларида, қаҳрамон шаҳарлар — Ленинград, Волгоград, Севастополь, Одесса, Новороссийск, Керчь, Тулада ва қаҳрамон Брест қалъасида тўплардан олтмиш марта ўқ узиб салют берилсин.

Яшасин Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг 60 йиллиги!

Яшасин қаҳрамон совет халқи ва унинг шавкатли Қуролли Кучлари!

Барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига шон-шарафлар!

СССР мудофаа министри,
Совет Иттифоқи Маршали
Д. УСТИНОВ.

СОЦИАЛИЗМ ВА ТИНЧЛИКНИНГ ИШОНЧЛИ ҲИМОЯЧИЛАРИ

КРЕМЛНИНГ СЪЕЗДЛАР САРОЙИДА ТАНТАНАЛИ ЙИҒИЛИШ

СССРнинг шонли Қуролли Кучлари социализм, тинчлик ва меҳнат ишига олтмиш йилдан бери посбонлик қилиб келмоқдалар. СССР Қуролли Кучлари Улуғ Октябрь ғалабаларини ҳимоя қилиш учун Совет ҳокимияти эндигина ташкил этилган пайтда Коммунистлар партияси томонидан, В. И. Ленин томонидан вужудга келтирилди ҳамда ана шу тарихий вазифани шараф билан бажарди ва бажармоқда.

Совет Армияси билан Ҳарбий-Денгиз Флотининг жангчилари бунёдкорлик меҳнатимизни, социализм ва коммунизм ишини хушёрлик билан пухта муҳофаза қилиб, шу тариқа тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаётганликлари учун ҳам бутун совет халқи уларга офарин айтмоқда. Социалистик ҳамдўстлик халқлари, тараққийпарвар инсоният дунёда биринчи социалистик давлатнинг армияси олтмиш йилнинг ҳаммаси давомида ўз интернационал бурчига содиқ халоскор армия бўлиб келганлигини миннатдорчилик билан қайд этмоқда.

22 февраль куни Кремлнинг Съездлар саройида Москва меҳнаткашлари ва пойтахт гарнизони жангчилари вакилларининг Совет Армияси билан Ҳарбий-Денгиз Флотининг 60 йиллигига бағишланган тантанали йиғилиши бўлиб ўтди.

Йиғилиш аҳли **Л. И. Брежнев, Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Ф. Д. Кулаков, Д. А. Кунаев, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Г. В. Романов, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов, Г. А. Алиев, П. Н. Демичев, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, К. У. Черненко, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, Я. П. Рябов, К. В. Русаков** ўртоқларни гулдурос, давомли қарсаклар билан кутиб олди. Йиғилиш президиумида СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, таниқли совет ҳарбий бошлиқлари, уруш ветеранлари, партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари бор эди.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан бу ерда меҳмон бўлиб турган Араб Социалистик уйғониш партиясининг бош секретари, Сурия Араб Республикасининг Президенти Ҳ. Асад, шунингдек, Сурия Министрлар Кенгаши Раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри А. Х. Ҳаддам президиумда ҳозир бўлишди.

Президиумда МХРП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, МХР Буюк Халқ Хурали Президиумининг Раиси Ю. Цеденбал ҳозир бўлди.

Совет Армияси билан Ҳарбий-Денгиз Флотининг 60 йиллиги байрамида қатнашиш учун келган ҳарбий делегациялар: БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БХР мудофаа министри армия генерали Д. Журов бошчилигидаги Болгария Халқ Республикасининг делегацияси, ВСИП Марказий Комитетининг аъзоси, ВХР мудофаа министри генерал-полковник Л. Цинеге бошчилигидаги Венгрия Халқ Республикасининг делегацияси, ВКП Марказий Комитетининг аъзоси, Бош штаб бошлигининг ўринбосари генерал-полковник Чан Ван Ча бошчилигидаги Вьетнам Социалистик Республикасининг делегацияси, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ГДР миллий мудофаа министри армия генерали Г. Гофман бошчилигидаги Германия Демократик Республикасининг делегацияси, КМП Марказий Комитети Сиёсий комитетининг аъзоси, КХДР халқ Қуролли Кучлари министри армия генерали О Дин У бошчилигидаги Корея Халқ Демократик Республикасининг делегацияси, Куба Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Бош штаб бошлиғи — революцион Қуролли Кучлар министрининг биринчи ўринбосари генерал Дивиди Сенен Касас Регейро бошчилигидаги Куба Республикасининг делегацияси, МХРП Марказий Комитетининг аъзоси, МХР мудофаа министри армия генерали Б. Дорж бошчилигидаги Монголия Халқ Республикасининг делегацияси, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР миллий мудофаа министри армия генерали В. Ярузельский бошчилигидаги Польша Халқ Республикасининг делегацияси, РКП Марказий Комитети Сиёсий ижроия комитети аъзолигига кандидат, РСР миллий мудофаа министри генерал-полковник И. Коман бошчилигидаги Руминия Социалистик Республикасининг делегацияси, ЧКП Марказий Комитетининг аъзоси, ЧССР миллий мудофаа министри армия генерали М. Дзур бошчилигидаги Чехословакия Социалистик Республикасининг делегацияси, ЮКС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, ЮСФР халқ мудофаа иттифоқ секретари армия генерали Н. Любичич бошчилигидаги Югославия Социалистик Федератив Республикасининг делегацияси йиғилишда ҳозир бўлишди. Финляндия Мудофаа кучларига таълим бериш ва уларни жанговар тайёрлаш штабининг бошлиғи генерал-лейтенант П. Мултанси бошчилигидаги дўст Финляндиянинг ҳарбий делегацияси ҳам бор эди.

Тантанали йиғилишни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари **В. В. Гришин** очди.

Совет Иттифоқи Давлат гимни янграйди.

Ўртоқ В. В. Гришин КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, СССР Мудофаа кенгаши Раиси, Совет Иттифоқи Маршали **Л. И. Брежневга** сўз беради. Йиғилиш қатнашчилари Леонид Ильич Брежневни гулдурос, давомли қарсаклар билан табриклайдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг Совет Иттифоқининг шавкатли Қуролли Кучлари жангчиларига табрикномасини ўқиб эшиттиради. Йиғилиш аҳли Мактубни самимий кутиб олди.

«Улуғ Октябрь ғалабалари посбонлигида олтмиш йил» деган мавзуда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали **Д. Ф. Устинов** доклад қилди.

Москва шаҳри меҳнаткашлари номидан табрик учун сўз Лихачев номли автозавод слесарларининг бригадири, Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Н. Г. Мячинга** берилади. Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг ветеранларига айтилган самимий табрик сўзлари совет жангчиларининг сафларида Ватанни ҳимоя қилган ҳар бир совет кишиси сингари менда ҳам алоҳида мамнуният туйғуларини уйғотди, деди у. Фашизмга қарши даҳшатли уруш йилларида Лихачев номли автозавод цехидан тўғри фронтга кетдим ва жангу-жадаллар билан Берлингача етиб бордим. Кўпгина ветеранлар ҳозирда ҳам

(Давоми 3-бетда).

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ ҒАЛАБАЛАРИ ПОСБОНЛИГИДА ОЛТМИШ ЙИЛ

СССР мудофаа министри, Совет Иттифоқи Маршали Д. Ф. УСТИНОВ доклади

Азиз ўртоқлар!

Муҳтарам чет эллик меҳмонлар!

Бугун бу залда қаҳрамон ишчилар синфимизнинг, шонли колхозчи-деҳқонларимизнинг, халқ зиёлиларимизнинг, шавкатли Қуролли Кучларимизнинг вакиллари, уруш ветеранлари, жанговар дўстларимиз — қардош социалистик мамлакатлар армияларининг намояндалари Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг 60 йиллигини нишонлаш учун тўпландилар.

Биз КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, Совет Иттифоқи Маршали ўртоқ Леонид Ильич Брежнев нутқини завқ-шавқ билан тингладик. КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг Совет Армияси билан Ҳарбий-Денгиз Флотига йўллаган табрикномаси ва унда совет жангчиларининг қаҳрамонона хизматларига ҳамда жанговар меҳнатига юксак баҳо берилганлиги ҳаммамизда зўр шодлик ва ифтихор туйғуларини жўш урдиради. Шу билан бирга, бу баҳо бизнинг зиммамизга жанговар ва сиёсий тайёргарликда, Армия билан Флотнинг жанговар шайлигини оширишда, янгидан-янги муваффақиятларга эришиш, Ватанимизнинг муқаддас чегараларини янада сергаклик билан қўриқлаш масъулиятини юклайди.

Давлатнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш тўғрисидаги, Қуролли Кучларнинг жанговар қудратини ошириш ҳақидаги жуда катта кундалик ғамхўрлик учун, Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг шахсий составига изҳор этилган илҳомбахш, эзгу тилаклар учун КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва Министрлар Советига, азиз Леонид Ильич, шахсан Сизга астойдил миннатдорчилик билдиришга ижозат бергайсиз.

Совет жангчилари ўзларининг социалистик Ватанни ҳимоя қилиш бурчини ҳамиша бўлганидек шараф билан муносиб равишда бажарадилар, деб жонажон партия ва ҳукуматни, бутун халқни ишонтирадилар!

Ўртоқлар!

Мамлакатимизнинг бутун ҳозирги ҳаёти яқинда бўлиб ўтган Октябрь юбилейи тантаналари нури билан чароғон. Бу тантаналар Коммунистик партия раҳбарлигида ривожланган социалистик жамият қурган совет халқи буюк ютуқларининг ёрқин намойишига айланди. СССРнинг янги Конституцияси етук социализмнинг ҳақиқий манифести бўлиб қолди. Унда партия билан халқнинг олтмиш йил мобайнидаги революцион-ўзгартирувчанлик фаолияти якунлари ўз аксини топган, коммунистик қурилишнинг равшан истиқболи белгиланган.

Конституциянинг умумхалқ муҳокамаси ва қабул этилиши, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 60 йиллигини ўтказишга кўрилган ҳозирлик ва унинг байрам қилиниши совет кишилари сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини янада қудратли равишда жўш уриб юборди. Бу жўшқинлик тобора кучайиб ва кенгайиб бормоқда, зарбдор иш ва ватанпарварлик ташаббусларининг ажойиб намуналарини юзага келтирмоқда. Мамлакатимиз меҳнаткашларининг амалий ишларида халқнинг социал-иқтисодий ривожланиш соҳасида партия XXV съезди ишлаб чиққан улуғвор программани бажаришга, Ватан қудрати ва обрў-эътиборини янада юксалтиришга, унинг шон-шуҳратини оширишга қатъий аҳду паймони ўз ифодасини топмоқда.

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти олтмиш йиллигининг байрам қилиниши аслида Октябрь тантаналарининг давомидир, чунки Армиямиз билан Флотимиз тарихи Октябрь ғалабасидан, дунёда биринчи социализм мамлакатининг тарихидан ажралмасдир.

Олтмиш йилдирки, Совет давлатининг Қуролли Кучлари халқ революцион ғалабаларининг сергак посбони бўлиб турибди, Ленин партиясининг улуғ ишига, коммунизм ишига садоқат билан астойдил хизмат қилиб келмоқда.

Бугун байрам — чинакам халқ байрамидир. У бепоён Ватанимизнинг ҳамма жойларида нишонланмоқда. Чет эллардаги дўстларимиз ҳам бу байрамни биз билан бирга нишонламоқдалар.

Шу тантанали кунда мамлакатимиз Совет Армияси билан Ҳарбий-Денгиз Флотини барпо этган барча кишиларни, уларнинг жанговар байроқларини мислсиз синовлар оша муносиб равишда кўтариб ўтган, ўз меҳнати билан ғалабага замин яратган, Ватаннинг мудофаа қудратини мустаҳкамлаган кишиларнинг ҳаммасини, ҳозирги кунда Қуролли Кучларнинг қудрати ва жанговар шайлигини таъминлаб турган кишиларнинг ҳаммасини шарафлайди!

Шу бугун биз Ватанимиз озодлиги ва мустақиллиги учун курашда жон берган барча кишиларнинг порлоқ хотирасини ҳурмат билан эсга оламиз. Уларнинг мангу барҳаёт жасоратлари ҳамиша мардлик, матонат, қаҳрамонлик ва ғалабага бўлган чексиз ироданинг яққол намунаси бўлиб қолади.

I. УЛУҒ ОКТЯБРЬ ЯРАТГАН АРМИЯ

Ўртоқлар!

Улуғ Октябрь революцияси бутун инсоният ривожини тубдан ўзгартириб юборди. У янги даврга — дунёни революцион тарзда янгилаш даврига асос солди. Унинг ғалабаси дунёда биринчи социалистик давлат вужудга келганлигидан дарак берди.

Илмий коммунизм асосчилари — К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Ленин ишчилар синфининг ҳокимиятни курашиб қўлга олиши ағдариб ташланган эксплуататор синфларнинг қаттиқ қаршилигига ва халқаро буржуазиянинг ғолиб революцияни бўғиш йўлидаги интилишига дуч келишини башорат қилган эдилар. Шу боисдан ҳам партиямиз Октябрь қўзғолонига ҳозирлик кўрар экан, пролетариатни ҳокимиятни қўлга олиш учунгина эмас, унинг ғалабаларини кейинчалик ҳимоя қилиш учун ҳам революцион Қуролли Кучларни барвақт тайёрлаб қўйди.

1905 йилги жанговар дружиналарнинг тажрибаси асосида партия тузган Қизил гвардия пролетар революциясининг қуролли авангарди бўлиб қолди. Айни вақтда эски Армия ва Флотда сиёсий ва агитация иши ўтказиш йўли билан партия солдат ва матросларнинг кенг оммасини ўз томонига ўтказиб олишга муваффақ бўлди. Ишчилар синфи, Қизил гвардиячилар, революцион солдатлар ва матрослар Октябрь кунларида ва Совет ҳокимияти ўрнатилгандан кейинги дастлабки ойларда жуда катта роль ўйнадилар. Аммо бутун ички ва ташқи контрреволюциянинг ҳуружига дуч келган ишчи ва деҳқонларнинг ҳали мустаҳкамланмаган ёш давлатини ҳимоя қилиш учун бу кучлар етарли эмас эди. Янги, жанговар қобилиятли, интизомли, мунтазам армия зарур эди. «Биз социалистик республикани қурол билан ҳимоя қилмасдан яшай олмас эдик», — деган эди В. И. Ленин.

Бинобарин, 1918 йил февралида Коммунистик партия билан Совет ҳукумати халқни социалистик Ватан ҳимоясига отланишга даъват қилганларида минг-минглаб ишчилар ва деҳқонлар Қизил Армия сафларига кирдилар. Шу тариқа унинг халқ армияси, социалистик типдаги Армия сифатидаги негизлари вужудга кела бошлади.

Армиямиз бениҳоя қийин шароитларда туғилиб, куч тўплади. Советлар республикаси бизга душман капиталистик қуршов ҳалқаси билан ўраб олинган эди. Саноат ва транспорт аслида ишламас, қишлоқ хўжалиги инқирозга учраган эди. Давлатнинг бепоён кенгликларида гражданлар уруши аланга ола бошлади. Ҳар тарафдан юртимизга ҳарбий интервенциячилар ёпирилиб кела бошлади. Мамлакат ҳалокат хавфи остида қолди. Совет ҳокимиятининг ҳаёт-мамот масаласи кун тартибида турар эди.

Биз ўша даҳшатли дамларни эслар эканмиз, Армиямиз қаҳрамонона йилномасининг дастлабки сатрларини энг аёвсиз жангларда ёзган кишиларни ўйлаб, уларга таҳсинлар айтамиз. Улар революциянинг довюрак солдатлари, баҳодирона жасур ва жасоратли жангчилар эди. Халқ Қизил жангчиларнинг жасоратларини қўшиқларда, достонларда ва афсоналарда мадҳ этди. Нарва ва Псков, Петроград ва Царицин, Каховка ва Перекоп, Волочаевка ва Спасск қаҳрамонлари ҳозиргача ҳам букилмас революцион руҳ, мардлик ва бурчга садоқат намунасидир.

Шу залда гражданлар урушининг қатнашчилари ўтиришибди. Улар эндигина тузилган Қизил Армия полклари ва дивизияларининг дастлабки жанговар қадамларини эслашади. Бу — машаққатли, чинакам қаҳрамонона қадамлар бўлган эди. Қизил Армиянинг ҳали жанговар ҳаракат қилиш тажрибаси йўқ эди. Унинг тайёргарликдан ўтган командир кадрлари йўқ эди, қурол-яроғ, ўқдори, озиқ-овқат ва кийим-кечак етишмасди. Холбуки, оқ гвардиячи армиялар ва энг кучли капиталистик давлатларнинг қуролли кучлари унга қарши келаётган эди. Улар ўқитиб тайёрланган, ҳамма зарур нарсалар билан таъминланган, тажрибали офицерлар ва генераллар бошчилигидаги қўшинлар эди.

Ана шуларнинг ҳаммасига қарамай Армиямиз ғалаба қозонди. Ғалаба қозонибгина қолмади, жангу-жадаллар алангасида чиниқиб, мустаҳкамланиб ҳам чиқди. Бу ғалабага Қизил Армия миллион-миллион меҳнаткашларнинг фидокорона мададкорлигига таянганлиги туфайли эришди. Октябрнинг порлоқ идеаллари унинг жангчиларини жасоратга руҳлантирди. Унга революциянинг синалган йўлбошчиси — В. И. Ленин бошчилигидаги Коммунистик партия раҳбарлик қилди.

Ўша даҳшатли йилларда партия раҳбарлигида истеъдодли саркардалар ва сиёсий ходимларнинг ажойиб авлоди ўсиб вояга етди. Улар орасида С. М. Будённий, К. Е. Ворошилов, С. М. Киров, В. В. Куйбишев, М. Н. Тухачевский, М. В. Фрунзе ва кўпгина бошқа машҳур командирлар ва комиссарлар бор эди. Гражданлар уруши алангасида янги типдаги Армиянинг ташкилий формалари қарор топди, Совет ҳарбий фани ва ҳарбий санъатининг асослари вужудга келди, Қуролли Кучларимизнинг жанговар анъаналари қарор топди.

Аёвсиз синов йилларида биз якка-ёлғиз бўлмадик. Советлар республикаси билан унинг Армиясига чет эллик синфдош қардошларимиз катта ёрдам беришди. Улардан неча минги Қизил Армия сафларида жанг қилди. Халқаро ишчилар синфи, капиталистик мамлакатларнинг меҳнаткашлари «Россиядан қўлингни торт!» шиори остида кескин ҳаракат қилиб, контрреволюция кучларини тийиб турдилар, империалист интервенциячилар қисувини заифлаштирдилар.

Жаҳон империализмига қарши биринчи жангда ютиб чиқилди. Совет халқи жаҳоншумул тарихий аҳамиятга молик вазифани ҳал этишга — янги жамият, меҳнаткашларнинг жамияти ва меҳнаткашларга хизмат қиладиган жамият қуришга киришиш имкониятини олди. Шу вазифани бажариш учун курашда халқ оммасининг ижодий лаёқати ва озод меҳнатнинг битмас-туганмас имкониятлари тўла-тўкис намоён бўлди.

Коммунистик партия раҳбарлигидаги халқнинг хоҳиш-иродаси ва куч-ғайратлари билан мамлакат харобаларни тугатиб, ўз қаддини ростлай бошлади. Янги ижтимоий тузумнинг моддий-техника базаси вужудга келтирила бошлади. Унинг социал-сиёсий негизи мустаҳкамлана бошлади. Шатура ва Волховстрой, ДнепроГЭС ва Магнитка, Сталинград ва Харьков трактор заводлари, Уралмаш, Турксиб, Комсомольск-Амур ва дастлабки беш йилликларнинг бошқа кўпгина қурилишлари социалистик индустриялашнинг шонли босқичлари бўлди. Қишлоқ хўжалиги социалистик негизда қайтадан ташкил топди. Миллион-миллион кишилар илм-фан, маданиятдан баҳраманд бўлдилар. Совет Социалистик Республикаларининг Ленин ғоялари билан жипслашган ягона иттифоқидаги мамлакатнинг барча миллат ва элатлари, уларнинг бузилмас дўстлиги мустаҳкамланиб, гуллаб яшнади. Тарихан қисқа вақт ичида Ватанимиз қудратли социалистик давлатга айланди.

Совет давлатининг муваффақиятлари советлар ҳокимиятини мурғаклигидаёқ бўғиб ташлашга уринган кимсаларга тинчлик бермади. Империалистлар уясида дунёда биринчи социализм мамлакатига қарши янги агрессив шум ниятлар пайдо бўла бошлади, уни тугатиш режалари тузила бошлади. Ана шундай шароитда партия тинчликсевар ташқи сиёсатни изчиллик билан қаттиқ туриб ўтказди, давлат мудофааси тўғрисида тинимсиз ғамхўрлик қилди.

Қизил Армия бутун мамлакат билан бирга ривожланди ва мустаҳкамланди. Социализм қурилишидаги муваффақиятлар асосида у тубдан қайта тузилди ва техника билан янгидан таъминланди. Шахсий составнинг умумий таълим, жанговар ва сиёсий тайёргарлик даражаси тез ўсди. Ҳарбий кадрларга таълим бериш такомиллаштирилди. Совет ҳарбий фани ва ҳарбий санъати янада ривож топди. Ана шуларнинг ҳаммаси Қуролли Кучларнинг жанговар қудратини анча ошириш имконини берди.

Афсуски, тарих бизга жуда оз тинч давр ато этди. Мамлакат мудофаасини мустаҳкамлаш учун берилган ҳамма режаларни рўёбга чиқаришга муваффақ бўлаолмадик. Аммо уруш арафасидаги ўша йилларда бўлажак ғалабаларимизнинг замини яратилган эди. Уруш бошланиб кетганида, бу заминнинг пишиқ-пухталигига бутун дунё ишонч ҳосил қилди.

Уруш Совет давлати ва унинг Қуролли Кучлари учун, бутун совет халқи учун жуда катта синов бўлди. Биз бу урушни хоҳламаган эдик ва бунга йўл қўймаслик учун ҳамма чораларни кўрган эдик. Бироқ бизга қарши ҳужум бошладилар. Фашистлар Германиясининг хиёнаткорона ҳужуми совет халқининг тинч меҳнатини издан чиқарди. Мамлакат олдида Ватанни, социалистик ғалабаларни қурол билан ҳимоя қилиш яна жуда ўткир вазифа бўлиб қолди.

Гражданлар уруши йилларида бўлгани каби совет халқининг ўз Ватани озодлиги ва мустақиллиги йўлидаги курашига синалган коммунистлар партияси бош бўлди. Партия Лениннинг сиёсий, иқтисодий ва ҳарбий раҳбарликнинг бирлиги зарур деган, фронт билан мамлакат ичкариси вазифаси бир-биридан ажралмас деган васиятларига муттасил амал қилиб, Армия билан халқни бир бутун қилиб жипслаштирди. Фашист босқинчиларга қарши уруш чиндан ҳам Ватан уруши бўлиб қолди. Партиянинг «Ҳамма нарса фронт учун, ҳамма нарса ғалаба учун!» шиори остида мамлакат ягона қудратли жанговар лагерга айлантирилди. Бутун кучни душманни даф қилиш ва тор-мор этишга сафарбар қилиш учун Давлат Мудофаа Комитети тузилди, И. В. Сталин шу комитетнинг раиси этиб тайинланди.

Совет халқи ғалаба учун салкам бир ярим минг кеча-кундуз курашди. Бу — ўз кўлами, шиддати ва кескинлиги жиҳатдан тарихда мисли кўрилмаган кураш бўлди, Ватан озодлиги ва мустақиллиги учун, инсониятнинг келажаги учун, уни фашист даҳшатларидан қутқазиш учун кураш бўлди. Бу курашнинг қандай якунланиши жанг майдонларида ҳам, шунингдек завод ва фабрикаларнинг цехларида, колхоз ва совхозларда, шахталарда ва транспорт магистралларида ҳам ҳал этилди.

Мамлакат экономикасининг фронтни барча зарур нарсалар билан таъминлаш соҳасидаги имконияти тез ўсганлиги, Совет Қуролли Кучларининг жанговар қудрати, совет кишиларининг маънавий-сиёсий жипслиги, уларнинг коммунизм идеалларига астойдил садоқати, ўз социалистик Ватанига сўнмас муҳаббати, оммавий ҳарбий ва меҳнат қаҳрамонлиги ғалабага эришишда белгиловчи роль ўйнади. «...Совет халқи, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев, — урушнинг даҳшатли синовидан шараф билан чиқди. Душман тор-мор этилиб, мажақлаб ташланди. Ажойиб қаҳрамон халқимиз, баҳодир халқимиз шон-шуҳратга бурканган Ленин байроғини, Улуғ Октябрь байроғини планета узра баланд кўтариб, уруш йиллари алангаси оша ғолибона кўтариб ўтди...»

Бугун мамлакатимиз Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг 60 йиллигини байрам қилар экан урушнинг беҳисоб машаққатларини ўз зиммасига олган кишиларга чуқур ҳурмат бажо этади. Ватан совет жангчиларининг, партизанларнинг ва яширин шароитда иш олиб борганларнинг мислсиз жасоратларини, ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар ва халқ зиёлиларининг — фронтда ва мамлакат ичкарисида ғалаба учун жанг қилган барча кишиларнинг қаҳрамонона меҳнатини ҳеч қачон унутмайди. Ватанимизнинг миллион-миллион ўғил-қизлари жондан кечиб жанг қилдилар. Ниҳоят улар ғалаба қозонишиб, Октябрь Ватанини фашистлар асоратидан ҳалос бўлган халқларнинг улуғвор миннатдорчилигига сазовор этдилар. «Бизнинг ғалабамиз, — деб ёзади Л. И. Брежнев «Кичик ер» эсдаликларида, — ...Социалистик Ватанимизнинг улуғворлигини кўрсатди, коммунистик ғояларнинг забардастлигини кўрсатди, фидокорлик ва қаҳрамонликнинг ажабтовур намуналарини намоён этди...»

Душманга қарши бўлган жангларда жуда кўп қурбонлар эвазига Қуролли Кучларимиз қўлга киритган шуҳрат асло сўнмайди. Ана шу Қуролли Кучларимиз капиталистик дунёдаги энг қудратли фашистлар Германияси армиясини биринчи бўлиб тўхтатдилар, агрессиянинг янада кенгайиш йўлларини тўсиб қўйдилар. Ана шу Қуролли Кучларимиз гитлерчи галаларнинг асосий кучларини қириб ташладилар, япон милитаристларига қақшатқич зарба бердилар. Иккинчи жаҳон урушидаги ғалабага эришишда ҳал қилувчи роль ўйнадилар. Ана шу Қуролли Кучларимиз Европа ва Осиёнинг кўпгина халқларини келгиндилар асоратидан халос қилиб, ўз интернационал бурчларини муносиб адо этдилар.

Улуғ Ватан уруши Ватан йўлидаги жасорат — совет жангчиларининг жангдаги хулқ-атвор нормаси эканлигини яна бир бор тасдиқлади. Фронтда мардлиги ва жасорати учун 11 мингдан ортиқ киши Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонига сазовор бўлди, миллион-миллион жангчилар орден ва медаллар билан мукофотландилар. Қўшилмалар, қисмлар ва кемаларнинг байроқларини ўн бир мингга яқин жанговар орден безади.

Александр Матросов ва Николай Гастелло, Юрий Смирнов ва Алексей Мересьев, Александр Покришкин ва Иван Кожедуб, Зоя Космодемьянская, Мария Мельникайте ҳамда халқимизнинг бошқа кўпгина шонли ўғил-қизлари номлари улуғ матонат, жанговар маҳорат, ғалабага бўлган букилмас ирода тимсоллари бўлиб қолди. Партия, бутун совет турмуш тарзимиз тарбиялаб вояга етказган социалистик Ватаннинг Қуролли ҳимоячилари учун ана шу фазилатлар характерли бўлиб қолди.

Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти ўтказган кўпгина жуда катта стратегик операциялар урушлар тарихига ҳарбий санъатнинг ёрқин намуналари бўлиб кирди. Г К. Жуков, А. М. Василевский, И. Х. Баграмян, Н. Ф. Ватутин, Л. А. Говоров, А. Г. Головко, А. И. Еременко, И. С. Конев, Н. Г. Кузнецов, Р. Я. Малиновский, К. А. Мерецков, К. С. Москаленко, Ф. С. Октябрьский, И. Е. Петров, К. К. Рокоссовский, Ф. И. Толбухин, И. Д. Черняховский, В. И. Чуйков ва бошқа кўпгина истеъдодли саркардалар ва ҳарбий бошлиқларнинг номлари ана шу операцияларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш билан боғланган.

Сиёсий ходимлар уруш йилларида ғоявий жангчилар ва совет аскарларининг илҳомчилари бўлдилар. Улар жангчиларни ғоявий жиҳатдан қуроллантирдилар, улардаги Ватанга муҳаббат улуғ туйғусини мустаҳкамладилар, ғалабага бўлган ишончни кучайтирдилар, жасорат кўрсатишга руҳлантирдилар. Жўшқин партия сўзи ва жангдаги шахсий намуна уларнинг асосий қуроли бўлди.

Партия Марказий Комитетининг қарорига биноан Марказий Комитет аъзолари, область комитетларининг секретарлари, катта ташкилотчилик ва оммавий-сиёсий иш тажрибасига эга бўлган бошқа таниқли партия раҳбарлари қўшинлардаги раҳбар ҳарбий ишга юборилди. Улар орасида ўртоқ Леонид Ильич Брежнев бор эди.

Леонид Ильич урушнинг дастлабки кунидан бошлаб то фашист босқинчилар устидан тўла ғалаба қозонилгунча ҳаракатдаги Армия сафида бўлди. Кавказ учун олиб борилган жанглар, тилларда достон бўлган Кичик ердаги жангу-жадаллар, гитлерчи оккупациячиларни Қрим ва Украинадан ҳайдаб чиқариш, Польша, Руминия, Венгрия ва Чехословакиянинг озод қилиниши — ўртоқ Л. И. Брежнев жанг қилган Армиялар ана шундай жанговар йўлни босиб ўтди. Ватан унга икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвонини бериб, ҳамда кўпгина орден ва медаллар билан мукофотлаб, унинг жангдаги ва меҳнатдаги хизматларини юксак баҳолади.

СССР Олий Совети Президиумининг КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, Мудофаа кенгашининг Раиси Совет Иттифоқи Маршали ўртоқ Леонид Ильич Брежневни «Ғалаба» ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги фармонини Армия ва Флот жангчилари зўр қувонч ва завқ-шавқ билан кутиб олдилар.

Коммунистик партия ва Совет давлатининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби, содиқ марксчи-ленинчи, ўз номини совет халқининг коммунистик қурилишдаги, тинчлик ва халқаро хавфсизлик учун курашдаги улуғвор муваффақиятлари билан боғлаган инсон шу юксак мукофотга сазовор бўлганлиги билан биз чексиз фахрланамиз.

Леонид Ильич Брежнев Совет Армияси билан Ҳарбий-Денгиз Флотининг олтмиш йиллиги арафасида «Ғалаба» ордени билан мукофотланганлиги чуқур рамзий воқеа бўлди, чунки мамлакатимизнинг мудофаа қобилияти, Совет Қуролли Кучларининг қудрати ва Л. И. Брежнев номи бир-бирида ажралмасдир. Леонид Ильич партия билан давлатга раҳбарлик соҳасидаги ўз тинимсиз фаолиятида ҳарбий қурилиш масалаларига кун сайин эътибор бериб турибди, мамлакат мудофаа қобилиятини, Армия билан Флотнинг жанговар қудратини мустаҳкамлашга жуда катта ҳисса қўшмоқда. Леонид Ильич Армия ва Флотда ғоят зўр меҳр-муҳаббат ва иззат ҳурмат қозонган.

Азиз Леонид Ильич. Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг барча жангчилари номидан Сизни муносиб мукофот билан қизгин ва астойдил табриклаб, Сизга сиҳат-саломатлик, узоқ умр ва мамлакатимиз бахт-саодати йўлида янгидан-янги ажойиб зафарлар тилашга ижозат бергайсиз.

Бизнинг мамлакатимизда уруш қатнашчиларига алоҳида муносабат қарор топган. Зотан, шу тантанали кунда. Армия билан Флот сафларидаги хизматни давом эттираётган ва коммунистик қурилишнинг турли участкаларида хизмат қилаётган ёки қариялик гаштини сураётган барча кишиларга мурожаат қилиб, партия, халқ бундай дейди: Сизлар ўз бурчингизни муносиб равишда бажариб, бутун халқнинг сидқидил иззат-ҳурматига сазовор бўлдингиз! Азиз фронтчиларимиз, сиҳат-саломатлик ва бахт-саодат йўлдошингиз бўлсин!

Бизга иттифоқдош бўлган халқлар ва гитлеризмга қарши коалициядаги давлатларнинг армиялари, Европанинг оккупация қилиб олинган мамлакатларидаги партизанлар ва қаршилик ҳаракатининг қатнашчилари душман устидан қозонилган умумий ғалабага катта ҳисса қўшдилар.

Югославия, Польша, Чехословакия қўшинлари ва армиялари, Руминия, Болгария, Албания ватанпарварлари Совет Армияси билан биргаликда фашист босқинчиларга қарши мардона кураш олиб бордилар. Қардош Монголия қўшинлари Япониянинг Квантун армиясини тор-мор этишда актив қатнашдилар.

Бугун, Совет Армияси билан Ҳарбий-Денгиз Флотининг олтмиш йиллиги кунида уларга қардошлик саломимизни йўллаймиз. Биргаликда олиб борилган курашда тўкилган қон, уруш йилларида биргаликда берилган қурбонлар ва кўрилган маҳрумликлар, фашизм устидан қозонилган ғалабанинг ҳамма учун муштарак қувончи унутилган эмас ва ҳеч қачон унутилмаслигига ишонамиз.

Ўртоқлар!

Қуролли Кучларимизнинг бутун ривожи, уларнинг жамики ғалабалари Коммунистик партиянинг оқилона раҳбарлиги билан чамбарчас боғланган. Улуғ Ватан уруши йилларида партия чинакам курашувчи партияга, унинг Марказий Комитети эса мамлакатга ва Қуролли Кучларга олий сиёсий ва стратегик раҳбарлик қилувчи жанговар штабга айланди. Партия аъзоларининг ярмидан кўпроғи ҳаракатдаги Армия сафларида бўлди. Урушнинг охирига бориб, ҳар тўрт совет жангчисининг бири партия аъзоси ёки аъзоликка кандидат эди. Коммунистлар довюраклик ва қаҳрамонлик намунасини кўрсатдилар. Улар атакага биринчи бўлиб кўтарилдилар, ишимизнинг ҳаққонийлигига бўлган ишончни омма онгига сингдирдилар. Халқ ғалаба ижодкори бўлса, партия унинг жон-тани бўлди. Улуғ Ватан уруши фронтларида уч миллион коммунист қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Шу давр ичида партия сафларига беш миллион совет ватанпарвари аъзо бўлиб кирди.

Бизнинг Улуғ Ватан урушидаги ғалабамиз жаҳоншумул-тарихий аҳамиятга эга бўлди. Бу ғалаба инсониятнинг урушдан кейин бутун ривожига, ер куррасининг барча қисмларидаги миллион-миллион кишиларнинг ҳаётига жуда катта таъсир ўтказди. Ғалаба СССРнинг обрў-эътибори ва халқаро мавқеини янада мустаҳкамлади, тинчлик, демократия ва социализм кучларининг ўсиши учун янги қулай имкониятлар очиб берди. Бу ғалаба В. И. Лениннинг Советлар республикаси душман кучларининг ҳамма ҳуружларига бардош беради ҳамда «Халқаро социализм машъали бўлиб ва барча меҳнаткашлар оммаси учун намуна бўлиб мустаҳкам турабераdi», деган башоратини яққол тасдиқлади.

Шу билан бирга бизнинг ғалабамиз — империалистик реакцияга даҳшатли огоҳлантиришдир. Ўтган уруш якунларини қайта кўриб чиқишга уринаётган барча кишиларга, ўт билан ўйнашишнинг ҳамма ҳаваскорларига тарихнинг қаттиқ сабоғидир.

2. СОЦИАЛИСТИК ВАТАННИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ — ДАВЛАТНИНГ ЭНГ АСОСИЙ ВАЗИФАЛАРИДАН БИРИ, БУТУН ХАЛҚНИНГ ИШИДИР

Ўртоқлар!

Ватанимиз Улуғ Октябрнинг еттинчи ўн йиллигига қадам қўйди. Қудратли бунёдкорлик кучларига ва ижодий ғайратга тўлиб-тошган совет халқи келажакка комил ишонч билан қарамоқда. Ўзининг синалган авангарди — Ленин партияси теварагида маҳкам жипслашган халқимиз эзгу мақсад — коммунизм сари дадил бормоқда.

Шу улуғ мақсадга эришиш учун бизга тинчлик керак. Ленин Совет ҳокимиятининг тонг отар пайтидаёқ «Халқларга — тинчлик!» деб хитоб қилган эди.

Ўн еттинчи йилнинг ўша Октябрь кунларидан бери мамлакатимиз ер юзида одилона тинчлик бўлиши учун, халқлар хавфсизлиги учун изчил ва тинимсиз курашиб келмоқда. У социалистик давлатга хос принципиал ҳалол ва одилона сиёсат ўтказиб келмоқда.

КПСС билан Совет давлати ленинча ташқи сиёсатининг урушдан кейинги йиллар мобайнида эришган муваффақиятлари чинакам тарихий аҳамиятга эгадир. СССРнинг, бошқа социалистик мамлакатларнинг, ер юзидаги барча тараққийпарвар кучларнинг актив тинчлик юриши туфайли «совуқ уруш» тарафдорлари чекинишга мажбур бўлдилар. Халқаро кескинликнинг юмшатилиши замонамизнинг реаллиги бўлиб қолди. Турли социал тузумдаги давлатлар ўртасидаги муносабатларда тинч-тотув яшаш принципи тобора мустаҳкам қарор топмоқда. Ядро уруши хавфи орқага сурилди.

Ҳозир Совет Иттифоқи ва қардош социализм мамлакатлари ўзларининг бутун куч-ғайратларини ядро уруши хавфини батамом тугатишга, халқаро муносабатлардаги ижобий ўзгаришлар барқарор бўлиб қолишига эришишга, кескинликни юмшатишни чуқурлаштириш ва мустаҳкамлашга, уни ривожлантириш жараёнини муқаррар тус олдиришга, қуролланиш пойгасини тўхтатишга сарфлашни бош вазифа деб билмоқдалар.

Мамлакатимиз шу вазифаларни ҳал этиш йўлида кейинги вақтларда тинчлик мақсадларини кўзлаб янги қадамлар қўйди, бир қанча муҳим амалий таклифларни илгари сурди. Совет Иттифоқи ўзининг ҳамма давлатлар ядро қуроли ишлаб чиқаришни айни бир вақтда тўхтатиш тўғрисида бир битимга келишларига ҳамда шу қуролнинг тўпланган барча запасларини қисқартиришга киришиб, уларни батамом тугатишга тайёр эканлигини қатъий қилиб айтди. Биз ядро қуролининг ҳамма синовларини тақиқлашга, тинч мақсадлардаги ядро портлатишларини тўхтатиб туришга, нейтрон қуроли ишлаб чиқаришдан ўзаро асосда воз кечишга тайёрмиз.

Совет Иттифоқи қуролланиш пойгасини тийишнинг бир қанча проблемалари юзасидан олиб борилаётган музокараларни олға силжитиш учун зарур бўлган ҳамма ишни қилмоқда. Биз стратегик қуролларни чеклаш тўғрисида СССР билан АҚШ ўртасида олиб борилаётган музокараларни муваффақиятли якунлаш ва шартнома тузишга, шунингдек Марказий Европадаги қуролли кучларни ва қурол-яроғларни қисқартириш тўғрисида шартнома тузишга алоҳида аҳамият беряпмиз.

Бироқ капиталистик дунёда кескинликни юмшатишга ва қуролсизланишга қарши чиқаётган реакция ҳамда агрессия кучлари ҳамон яшаб келмоқдалар ва актив ҳаракат қилмоқдалар. Улар давлатлараро муносабатларда ишончсизлик ҳамда уруш ёқасига яқинлашиш вазиятини қайта тиклашга уринмоқдалар, мавжуд агрессив ҳарбий блокларни кенгайтиришга ва янгиларини вужудга келтиришга ҳаракат қилмоқдалар, социализм мамлакатларига қараганда ҳарбий устунликка эришишга интилмоқдалар. Ана шу кучлар кескинлик ўчоқларини тугатмасликка уринмоқдалар, ҳарбий можароларни келтириб чиқармоқдалар, қуролланиш пойгасини кучайтириб ва тобора хатарли тус олдирмоқдалар.

Агрессив НАТО блокига кирган мамлакатлар кейинги ўн йилнинг ўзида урушга тайёргарлик тадбирларига 1,3 триллион доллар сарф қилдилар, ана шу жуда катта маблағнинг қарийб ярмиси ўтган тўрт йилга тўғри келади. Бултурнинг ўзида НАТО мамлакатларининг ҳарбий харажатлари 165 миллиард доллар бўлди. Кейинги йиллар учун янада кўпроқ маблағ ажратиш режалари тузилмоқда.

Империалистик реакция қуролланиш пойгасини оқлаш учун Совет Иттифоқи ва бошқа социализм мамлакатларининг тинчлик йўлидаги ташаббуслари моҳиятини бузиб кўрсатишга, бизнинг нуқул мудофаа тадбирларимиз моҳиятини сохталаштиришга уринмоқда. Империалистик реакция социализмга тухмат қилмоқда, «Совет ҳарбий хавфи» деб аталган бўҳтонни зўр бериб тарқатмоқда. Ҳолбуки, СССР томонидан ҳақиқатда ҳеч қандай ҳарбий хавф бўлган эмас ва ҳозир ҳам йўқ.

Хитой раҳбарлари жаҳон реакцияси билан бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилмоқда. Улар халқлар ўртасида душманлик ва нафрат уруғларини сочишга зўр бериб уринмоқдалар, Совет Иттифоқига қарши қутуриб пропаганда олиб бормоқдалар, социалистик мамлакатларнинг тинчлик йўлидаги ҳамма ташаббусларига ўжарлик билан қаршилик қилмоқдалар, Совет Иттифоқига қарши ягона фронт тузишга чақирмоқдалар.

Совет Иттифоқи, социалистик ҳамдўстликдаги бошқа мамлакатлар қаерда бўлмасин агрессив кучларнинг ҳарбий тайёргарликларига ва кирдикорларига бепарво қарай олмасликлари аниқ-равшандир. Халқларимиз тинчликка эришиш учун жуда кўп қурбонлар беришган. Бинобарин, биз учун Ватан хавфсизлигини, социализм ғалабаларини таъминлашдан кўра ҳам муҳимроқ вазифа йўқ.

Совет халқи ҳеч қачон қурол пеш қилган эмас ва пеш қилмоқчи ҳам эмас. Бундай қилиш бизнинг сиёсатимизга ёт бўлиб, бизнинг эътиқодларимиз ва принципларимизга зиддир. Коммунистик партия, Совет давлати халқаро хавфсизлик ва ҳамкорликнинг мустаҳкам пойдеворига асосланган тинчлик учун тинимсиз курашмоқда.

Шу билан бирга ҳеч бир кимса бизнинг тинчликсеварлигимизни заифлик аломати деб ўйламасин, ҳеч бир кимса ажал қуролининг янги турлари: қанотли ракеталар, нейтрон бомбалар билан ёки шу турдаги бошқа бирон нарса билан бизни чўчитишга уринмай қўяқолсин. Бизни чўчитишга уриниш — бемаъни ва беҳуда иш эканлигини эслатиб ўтиш фойдадан холи бўлмас. Мамлакатимиз экономикаси, фани ва техникаси ғанимларимиз пеш қилишга уринадиган ҳар қандай қурол-яроғни яратишга қодирдир. Шу билан бирга Совет Иттифоқи замонавий ҳарбий техникани яратиш соҳасида катта имкониятларга эга бўла туриб, ҳарбий техника соҳасида мусобақалашиш йўлидан боришни хоҳламаслигини неча марталаб айтди. Бу — ҳаддан ташқари хатарли йўл. Бизнинг сиёсатимиз қурол-яроғлар соҳасида устунликка эришиш йўли эмас, балки қурол-яроғларни қисқартириш, ҳарбий соҳадаги муҳолифликни камайтириш йўлидир.

Совет давлати тинчлик тарафдори бўлиб келди ва ҳозир ҳам тинчлик тарафдоридир. Аммо башарти ўзи учун хавф вужудга келгудек бўлса, башарти вазият талаб қилиб қолса, Қуролли Кучлар совет халқининг тинч меҳнатини, социализм ғалабаларини ҳимоя қилиш соҳасидаги ўз бурчларини шараф билан бажарадилар.

(Давоми 3-бетда)

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ ҒАЛАБАЛАРИ ПОСБОНЛИГИДА ОЛТМИШ ЙИЛ

(Боши 2-бетда).

Ўртоқлар!

Коммунистик партия мамлакат мудофаасини мустаҳкамлашда В. И. Лениннинг социалистик Ватанни ҳимоя қилиш тўғрисидаги таълимотига оғишмай амал қилмоқда. Бу таълимотнинг энг асосий ғоялари КПСС программасида, партия съездларининг қарорларида, КПСС Марказий Комитети пленумларининг қарорларида, Совет Конституциясида ўзининг чуқур ифодасини топди ва ижодий ривожлантирилди.

Партиямиз жаҳон сиёсати ва халқаро муносабатлар туб проблемаларининг катта ва мураккаб йиғиндиси орасидан **уруш ва тинчлик масаласини ҳозирги замоннинг асосий вазифаси, деб ажратиб олди.** Юз миллионлаб кишиларнинг ҳаёти, барча халқларнинг келажаги шу масаланинг ҳал этилишига боғлиқ. Партия тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлаш йўлларини кўрсатди, урушнинг олдини олишга қодир бўлган социал-сиёсий кучларни белгилаб берди, агрессив кучларнинг кирдикорларига нисбатан юксак даражада сиёсий сергаклик зарурлигини асослади.

КПСС Лениннинг революция ўзини ҳимоя қила олган тақдирдагина ўз ғалабасини мустаҳкамлаши мумкинлиги тўғрисидаги қоидасига оғишмай амал қилиб келмоқда. Партия бу қоидани икки ижтимоий система — социализм ва капитализмнинг ҳозирги муҳолифлиги шароитига татбиқан конкретлаштирди. У қардош мамлакатларнинг ўзларини коллектив бўлиб ҳимоя қилиш манфаатлари йўлида мустаҳкам ҳарбий ҳамкорлиги объектив заруратлигини ва ҳаётий муҳимлигини кўрсатди.

Партия Лениннинг давлат мудофаа қудратининг асосий таркибий қисмлари бўлмиш иқтисодий, илмий-техникавий, маънавий-сиёсий ва ҳарбий потенциалларининг диалектик бирлиги тўғрисидаги кўрсатмасига қатъият билан амал қилиб келмоқда. Ҳозирги шароитда бу бирлик янада мустаҳкам ва кўп томонлама бўлиб қолди. Фан-техника революциясининг ютуқларини ривожланган социализм афзалликлари билан узвий равишда қўшиш асосида партия коммунизм қуриш манфаатлари йўлидаги иқтисодий стратегияни ва социал ўзгаришлар программасини ишлаб чиқди. Шу стратегия ва программанинг рўёбга чиқарилиши мамлакат мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашни ҳам пухта равишда таъминлайди.

Давлатимизнинг ва унинг Қуролли Кучларининг бутун тарихи **Лениннинг ҳарбий қурилишда Коммунистик партиянинг ҳал қилувчи роли тўғрисидаги хулосаси тўғри эканлигини яққол тасдиқлайди.** Қуролли Кучларга партия раҳбарлигининг роли муттасил ўсиб бориши қонуниятли характер касб этмоқда. Мамлакатимизда ҳарбий қурилишнинг барча соҳаларида КПСС, унинг Марказий Комитети ва ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги Марказий Комитет Сиёсий бюросининг сафарбар қилувчилик ва раҳнамолик фаолияти доимо намоён бўлиб турибди. Леонид Ильичнинг докладларида, нутқларида, мақолаларида баён этилган қоида ва хулосалар Қуролли Кучларни қуриш масалаларини назарий ва амалий жиҳатдан тўғри ҳал этиш учун жуда муҳим аҳамиятга эгадир.

Социалистик Ватанни ҳимоя қилиш СССР Конституциясида давлатимизнинг энг муҳим вазифаси деб, бутун халқнинг иши деб таърифланган. Совет давлатимиз, халқимиз ҳам мамлакатнинг мудофаа қудратини ҳар томонлама мустаҳкамлаш ва унинг хавфсизлигини таъминлаш тўғрисида тинимсиз ғамхўрлик қилмоқдалар.

Совет кишилари коммунистик қурилишнинг барча соҳаларидаги фидокорона меҳнатлари билан мамлакатнинг иқтисодий, бинобарин мудофаа қудратини ҳам мустаҳкамламоқдалар ва ривожлантирмоқдалар, Қуролли Кучларнинг жанговар қудратини муттасил ошириш учун социал-сиёсий ва маънавий шарт-шароитларни яратиб бермоқдалар.

Мамлакат мудофаасини таъминлашга. Қуролли Кучлар учун муносиб ўринбосарларга таълим ва тарбия беришга ҳар бир совет оиласи, ҳар бир мактаб, ҳар бир меҳнат коллективи ўз ҳиссасини қўшмоқда. Бунинг учун уларга Қуролли Кучлар номидан чуқур миннатдорчилигимизни изҳор этишга ижозат бергайсизлар!

Биз ёшлар билан катта ва самарали ҳарбий-ватанпарварлик иши олиб бораётган Ленин комсомолига, халқ маорифи, маданият ва санъат органлари, жамоат ва спорт ташкилотларининг ходимларига ташаккур айтамиз!

Армия, авиация ва флотга кўмаклашиш кўнгилли жамияти шаънига самимий сўзлар айтмоқчиман. Бу жамият жуда зарур ва фойдали оммавий-мудофаа иши олиб бормоқда. Ҳозир армияга чақирилувчи уч йигитдан бири шу жамиятда Қуролли Кучлар учун ҳам, халқ хўжалиги учун ҳам зарур бўлган касбларни ўрганмоқда. СССР ДОСААФи — бизнинг ишончли ёрдамчимиз ва резервимиздир!

Ҳар бир совет кишиси социалистик Ватанни ҳимоя қилишни ўзининг жонажон, муқаддас иши деб, ўзининг энг биринчи бурчи деб билаётганлигини кўрсатувчи жуда яққол далиллар мамлакатимизнинг кундалик ҳаётида тўлиб-тошиб ётибди. Бу — умумхалқ давлатимиз Қуролли Кучлари куч-қудратининг энг муҳим манбаидир.

Ватаннинг ўсиб бораётган қудрати совет кишиларини ғоят мамнун этади ва ҳақли равишда фахрлантиради. «Мамлакатимиз ҳали ҳеч қачон бу қадар зўр иқтисодий ва илмий-техникавий потенциалга эга бўлмаган эди, — деди Л. И. Брежнев. — Унинг мудофаа қобилияти ҳали ҳеч қачон бу қадар мустаҳкам, бу қадар пухта бўлмаган эди».

Бутун тараққийпарвар инсоният Совет давлатининг иқтисодий ва мудофаа қудратини халқлар хавфсизлиги учун, реакцион империалистик кучларнинг агрессив муддаоларига қарши курашда ишончли таянч, деб билмоқда. СССРнинг лозим даражадаги мудофаа қобилияти жаҳон социалистик системасининг позицияларини мустаҳкамлайди, социализм ва коммунизм қурилиши учун қулай шароит яратади.

3. РИВОЖЛАНГАН СОЦИАЛИЗМ ШАРОИТИДА СССР ҚУРОЛЛИ КУЧЛАРИ

Ўртоқлар!

Мамлакатни мудофаа қилиш учун Қуролли Кучлар зиммасига алоҳида масъулият юкланади. Уларнинг халқ олдидаги бурчи, — дейилади Конституцияда ,— социалистик Ватанни пухта ҳимоя қилишдир. Улар бу бурчга содиқдирлар. Улар Ватанга фидокорона хизмат қилаётганлиги ва партия ишига садоқати туфайли совет халқининг чуқур муҳаббати ва миннатдорчилигига сазовор бўлдилар.

Қуролли Кучларимиз босиб ўтган йўлнинг асосий якуни олтмиш йил оша яққол кўриниб турибди. Бу якун аввало шундан иборатки, ижтимоий тараққиётнинг, тарихнинг бутун бориши, Қуролли Кучларнинг социалистик Ватанни ҳимоя қилишда ўйнайдиган буюк роли тўғрисидаги ленинча қоидалар тўғри эканлигини яққол тасдиқлади. Сўнгра бу якун халқ билан чамбарчас боғланган ва партия раҳбарлигида иш кўраётган Совет Қуролли Кучлари ҳамиша Октябрь ғалабаларининг содиқ посбони бўлиб келганлиги ва шундай посбон бўлиб қолаётганлигида ўз ифодасини топади. Бу якун яна шундан иборатки, Коммунистик партиянинг ҳарбий қурилиш соҳасидаги сиёсати замон синовига жуда яхши бардош берди.

Партия ҳарбий қурилишга бошчилик қилганида ҳамиша бу қурилиш умумдавлат қурилишининг ажралмас қисми эканлигига асосланиб келди ва асосланмоқда. Совет Қуролли Кучларига хос бўлган характерли хислатлар етук социализм босқичида янада ривожланганлиги, янги мазмун билан бойиганлиги тамомила қонуниятли бир ҳолдир.

Бизнинг Қуролли Кучларимиз — умумхалқ давлатининг Қуролли Кучларидир. Ривожланган социализм жамиятининг инсонпарварлик моҳияти, унинг мақсадларининг олижаноблиги Қуролли Кучларимизнинг қиёфасида тўлиқ равишда акс этмоқда. Улар бутун халқнинг манфаатларини ҳимоя қилувчи, социалистик Ватан хавфсизлигини таъминловчи қудратли қуролдир. Совет жангчилари ленинчи Коммунистик партия ва Совет ҳукумати теварагига маҳкам жипслашган бўлиб, коммунизм идеалларига чексиз содиқдирлар. Юксак сиёсий онглилик ва ўз Ватанининг тақдири учун масъулиятни сезиш, оташин ватанпарварлик, мисли кўрилмаган маънавий-жанговар хислатлар уларга хос хусусиятдир. Совет жангчиларининг ота-боболари каби ҳозирги авлоди ҳам Совет Ватанини ҳимоя қилишга отланиш учун ҳамиша тайёрдир.

Бизнинг Қуролли Кучларимиз — кишиларнинг янги социал ва тарихий бирлиги бўлмиш **кўп миллатли совет халқининг севикли фарзандидир.** Улуғ Ватанимизнинг бузилмас иттифоқига маҳкам жипслашган барча синф ва социал гуруҳлар, барча миллат ва элатларнинг вакиллари ягона сафда туриб хизмат қилмоқдалар. Бўлинмалар, қисмлар, кемалардан тортиб умуман Қуролли Кучларгача ҳар бир армия ва флот коллективи — дўст жанговар оиладир. Жангчилар бу оилада қардошлик, бирдамлик, бир-бирини ҳурмат ва ўзаро ёрдам руҳида тарбияланмоқдалар. Азим дарахт ўзини озиқлантирувчи ерга чуқур илдиз ёйгани каби Совет Қуролли Кучлари ҳам халқдан куч-қувват олмоқда. Армия билан халқни боғловчи ҳаётбахш ришталар коммунизм сари олға ҳаракат қилиб боришимиз билан тобора бойимоқда, такомиллашмоқда, мустаҳкамланмоқда. Ўз Улуғ Ватанининг тенг ҳуқуқли гражданлари бўлмиш совет жангчилари халқнинг ҳаётида, унинг сиёсий, ижтимоий ва хўжалик ишларида актив қатнашмоқдалар.

Совет Қуролли Кучлари — жанговар маҳорат мактабигина бўлиб қолмай, ғоявий ва жисмоний чиниқиш, интизом ва уюшқоқликнинг яхши мактаби ҳамдир. Ҳарбий хизмат кўпинча ҳали барқарор характерга эга бўлмаган ёш йигитни чиниқтиради, ёшларга техникавий ва профессионал билим беради, коллективчиликка, сабот-матонатли, чидамли бўлишга ўргатади.

Армия ва флотда чиниқиб олган ёшлар тинч меҳнатда ҳам яхши фазилатларини намойиш қилмоқдалар. Ватанимизнинг бепоён ерларида собиқ жангчиларнинг шонли меҳнати иззат-ҳурмат билан тилга олинмоқда. Улар жуда кўп янги қурилишларда ва заводларнинг цехларида, қишлоқ хўжалигида ва университетларнинг аудиторияларида, хуллас — ҳамма жойда юксак гражданлик, интизом ва уюшқоқлик намуналарини кўрсатмоқдалар.

Бизнинг Қуролли Кучларимиз — социалистик интернационализмнинг жонли тимсолидир. Уларнинг жанговар қудрати социализм ва коммунизм манфаатларига, ижтимоий тараққиёт ва тинчлик манфаатларига пухта хизмат қилмоқда. Совет Қуролли Кучлари эндиликда революцион ғалабаларни ҳимоя қилиш соҳасидаги ўз бурчини Варшава Шартномаси мамлакатларининг армиялари билан бир ёқадан бош чиқариб бажармоқдалар. Мустаҳкам ҳамдўстлик шароитида уларнинг жанговарлик маҳорати такомиллашмоқда. Қуролдош биродарларнинг, интернационалист жангчиларнинг бузилмас дўстлиги мустаҳкамланмоқда ва ривожланмоқда, умумий душманга қарши олиб борилган жангларда вужудга келган шонли жанговар анъаналар кўпайиб бормоқда.

Совет кишилари, армия ва флот жангчилари НАТО агрессив блокининг ҳарбий тайёргарлиги кучайиб бораётганлигини эътиборга олиб, қардош мудофаа иттифоқини мустаҳкамлаш, бирлашган қуролли кучларнинг жанговар тайёргарлигини муносиб даражада сақлаш учун ҳамма чораларни кўрадилар.

Шу фурсатдан фойдаланиб, қардош армияларнинг шахсий составига Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг қизғин жанговарлик саломини йўллашга ва ўқишда ҳамда жанговар ҳамдўстликни янада мустаҳкамлашда катта муваффақиятларга эришувларини тилашга ижозат бергайсиз!

Бизнинг Қуролли Кучларимиз — совет халқи тинч меҳнатининг ишончли посбони, ялпи тинчлик таянчидир. Ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС Марказий Комитетининг партия XXV съездига Ҳисобот докладида армиямизни худди шундай деб атаган эди. Социалистик армияларнинг энг муҳим хислатларидан бири ана шу сўзларда очиқ намоён бўлмоқда.

Эксплуататор давлатларнинг армиялари ўзининг бутун тарихи мобайнида эзиш ва агрессия қуроли бўлиб келди ва шундай қурол бўлиб қолмоқда. Социализм шароитидагина армия тарихда биринчи марта халқ манфаатларининг ҳимоячиси, агрессив кучларни тийиб туриш ва ер юзида тинчликни сақлашнинг қудратли воситаси бўлиб қолди.

Бу ҳақда гапиришга тўғри келганлигининг боиси шуки, буржуа пропагандаси империалистик армияларнинг халққа зид бўлган моҳиятини яширишга интилиб, Совет Иттифоқи Қуролли Кучларининг тарихий вазифасини бузиб кўрсатишга уринмоқда. Бизнинг армиямиз гўё «коммунистик экспансия қуроли» деган бемаъни уйдирмалар матбуот, радио, кино, телевидение орқали тарқатилмоқда.

Буларнинг ҳаммаси ғаразли туҳматдан бошқа нарса эмас. Совет Қуролли Кучларидан ҳеч қачон агрессив мақсадларда фойдаланилмади. Совет халқи ва унинг Қуролли Кучлари олиб боришга мажбур бўлган барча урушлар адолатли уруш эди. Биз Совет Ватанига, унинг озодлигига, халқнинг социалистик ғалабаларига қасд қилганларгагина қарши қиличимизни яланғочладик. Ғанимларимиз буни яхши биладилар. Айни вақтда империализм ўзининг агрессив моҳиятига кўра, жуда кўп урушлар ва ҳарбий можароларни бошлаб берди, жумладан, кейинги йилларда ҳам шундай қилди. Империализмнинг армиялари халқларни асоратга солиш, озодлик ва демократияни бостириш қуроли бўлиб майдонга чиқмоқда.

Тарих ҳақиқати ана шундай. Ер юзидаги барча софдил кишиларга аён бўлган ва рад этиб бўлмайдиган ҳақиқат ана шундай.

Ўртоқлар!

Партиянинг, халқнинг доимий ғамхўрлиги туфайли Қуролли Кучларимиз техника билан таъминланиши ва ташкилий структураси жиҳатидан, бошқариш ва таъминот системаси жиҳатидан Улуғ Ватан урушининг охирида эришилган даражадан анча ўзиб кетди. Уларнинг ҳозирги қурилиши фан-техника тараққиётининг сўнгги муваффақиятлари асосида олиб борилмоқда. Армия ва флотни мустаҳкамлаш ва такомиллаштириш кенг кўламдаги мураккаб, ижодий жараёндир. Бу жараёнда турғунликка ўрин йўқ ва бўлиши ҳам мумкин эмас. Кеча янгилик деб ҳисобланган нарса бугун босиб ўтилган босқич бўлиб қолмоқда. Ҳарбий иш диалектикасининг моҳияти ана шундай.

Қуролли Кучларнинг ҳар қандай агрессорга дарҳол зарба беришини таъминлайдиган доимий жанговар тайёргарлиги — уларнинг қудратини белгиловчи асосий кўрсаткичдир.

Халқнинг армияни таъминлаш соҳасидаги кўп кучғайрати ва моддий сарфлари, барча ҳарбий хизматчиларнинг онглилиги, таълим олганлиги ва интизоми, команда составининг қўшинларни бошқариш санъати ва бошқа кўп нарсалар жанговар тайёргарликда жуда яққол ўз ифодасини топади. Жанговар тайёргарлик шахсий составнинг тинч даврдаги ҳарбий маҳорати негизи ва урушда ғалаба қозониш калитидир. Капиталистик мамлакатларда қуролланиш пойгасининг йил сайин авж олаётганлиги, уларнинг Совет Иттифоқига ва бошқа социалистик давлатларга қарши қаратилган ҳарбий тайёргарлиги кучайиб бораётганлиги армия ва флот жанговар тайёргарлигини ҳамиша юксак даражада сақлашни талаб этади. Бу — совет жангчиларининг доимий вазифасидир. Улар ҳам буни яхши англаб ва юксак масъулиятни ҳис этиб, ана шу вазифани бажармоқдалар, ўзларининг жанговарлик маҳоратини такомиллаштирмоқдалар.

Янги қурол-яроғлар Қуролли Кучларнинг жанговар тайёргарлигига жуда катта таъсир ўтказади. Янги қурол-яроғлар ҳарбий ишнинг ҳамма соҳаларида, қўшинларни уюштириш, жанговар ҳаракат формалари ва усулларида жиддий ўзгаришлар ясайди, шахсий составни тайёрлаш, унинг маънавий-сиёсий хислатлари, психологик сабот-матонати ва жисмоний чидамлилиги олдига катта талаблар қўяди. Эндиликда совет жангчилари энг мураккаб ҳарбий машиналарни, ракета комплексларини ва радиоэлектрон системаларини бошқармоқдалар, атом сув ости кемаларини ва товушдан тез учадиган ҳаво кемаларини идора қилмоқдалар ва бошқа турдаги ҳарбий техникани жангда ишлатиш усулларини ўзлаштирмоқдалар. Ҳаракатда юксак уйғунликка эришмоқ учун, замонавий қурол-яроғларни мукаммал эгаллашга ўрганиш учун бутун шахсий составнинг зўр бериб ишлаши талаб этилади. Киши урушда ҳал қилувчи куч бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади.

Аммо ҳеч ким солдат бўлиб туғилмайди, кейинчалик солдат бўлиб етишади, деган гап бор. Таълим-тарбия ишининг сифати юксак даражага кўтарилиб, машқлар, учиш ва денгиз походлари ўтказиладиган шароитлар жанг шароитларига яқинлаша борган сари солдат бўлиб етишиш ҳам жадаллаша боради.

Офицер кадрлар совет жангчисини тарбиялаб етиштиришда, Қуролли Кучларнинг доимий жанговар тайёргарлигини таъминлашда асосий роль ўйнайди. Бу кадрлар армия ва флотнинг негизи, ўзагидир. Уларнинг касби масъулиятли ва фахрлидир. Ватан уларга ўзининг энг қимматли бойлиги — ажойиб ёшларимизни ишониб топширди. Улар бу ёшларга ҳарбий ишни ўргатишлари, уларни тарбиялашлари, талаб этилган пайтда эса жангга ҳам бошлаб боришлари керак. Совет офицерлари ҳам бу ишончни шараф билан оқламоқдалар, юксак масъулиятни ҳис этиб, ўзларининг ҳарбий бурчини бажармоқдалар.

Қуролли Кучларимизнинг донги кетган ветеранлари билан ҳақли равишда фахрланамиз. Улар ўзларининг бутун билимлари ва қобилиятларини армия билан флотни жанговар такомиллаштиришга, муносиб ўринбосарларни етиштиришга сарф қилмоқдалар. Ҳозирги вақтда ғалабадан кейин туғилган офицерлар Қуролли Кучлар сафига келишяпти. Бу офицерлар кекса ўртоқларнинг жанговар тажрибаси, билими ва маҳоратини бебаҳо эстафета сифатида улардан қабул қилиб олмоқдалар, қўшинларга таълим бериш учун буларнинг ҳаммасини ижодий тарзда қўллашга интилмоқдалар. Жўшқин ғайрат-шижоат, билимга ташналик, бутун янгилик, илғорликка интилиш — ёш офицерларга хос хусусиятдир. Улар Қуролли Кучларимизнинг келажагидир. Партия, унинг Марказий Комитети уларни тайёрлашга жуда катта эътибор бермоқдалар.

Партиявий-сиёсий ишнинг армия ва флотни мустаҳкамлаш ҳамда унинг жанговар тайёргарлигини доим оширишдаги роли ва аҳамияти жуда катта. Бу иш — алоҳида таҳлиддаги қуролдир. Бу қурол ҳеч қачон эскирмайди. Партиявий-сиёсий иш шахсий состав ҳаёти ва фаолиятининг ҳамма соҳаларини қамраб олади, совет жангчиларининг онги ва қалбига актив таъсир ўтказади, уларни КПСС теварагига жипслаштиради, ўз олдиларида турган вазифаларини муваффақиятли ҳал этишга сафарбар қилади.

Партия ташкилотлари ва уларнинг жанговар ёрдамчиси — армия комсомоли, ҳарбий коллективларни тош-метиндек чиниқтирувчи мустаҳкам куч ҳисобланадилар. Коммунистлар ва комсомоллар жуда катта куч бўлиб, бўлинма, қисмларнинг, кемаларнинг жанговар тайёргарлигини ошириш, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш вазифаларини ҳал этишда командирларнинг ишончли таянчларидир. Улар ўқиш ва ҳарбий хизматнинг олдинги сафларида бормоқдалар. Уларнинг ғоят кўпчилиги жанговар ва сиёсий тайёргарликнинг аълочилари ва илғорларидир.

Социалистик мусобақа қисмлар, кемаларнинг жанговар тайёргарлигини ошириш учун, таълим-тарбия ишининг самарадорлиги ва сифатини юксалтириш учун курашда тобора катта роль ўйнамоқда. Мусобақанинг формалари ўзгариб турса ҳам, унинг ўртоқ Л. И. Брежневнинг сўзларида ўз ифодасини топган моҳияти ўзгармайди: «Бугун кечагидан яхшироқ, эртага бугунгидан яхшироқ ишлайлик... Яхшироқ ишлаш — сифатга, самарадорликка зўр бериш демакдир...».

Совет жангчилари бу кўрсатмага қаттиқ амал қилмоқдалар. Улар Улуғ Октябрь юбилейи шарафига олинган социалистик мажбуриятларни бажардилар. Қуролли Кучлар жангчилари КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Мактубини ғоят баланд руҳ билан қабул қилдилар ва Совет Армияси ҳамда Ҳарбий-Денгиз Флотининг 60 йиллиги нишонланадиган йилда ўқиш ва хизматда янги юксак кўрсаткичларга эришиш йўлидаги актив курашни кучайтириб юбордилар.

Партиянинг муваффақиятлар билан талтайиб кетмаслик, эришилган ютуқлар билан хотиржам бўлмаслик тўғрисидаги талаби совет жангчилари ҳаётининг қонунидир. Қисмларда ва кемаларда ўқишлар қизғин давом этмоқда, мавжуд резервлар сабот-матонат билан қидириб топилмоқда ва улардан фойдаланилмоқда, камчиликлар зўр қатъият билан бартараф қилинмоқда.

Биз армия ва флот қурилиши масалаларини ҳал этишда марксча-ленинча таълимотга, ҳарбий фан қоидалари ва хулосаларига доим таянамиз. Бу эса ҳарбий ишни ривожлантириш истиқболларини кўриб билишимизга, армия ва флотни такомиллаштиришнинг асосий йўлларини ва конкрет вазифаларини аниқ ва тўғри белгилаб олишимизга ёрдам беради.

Коммунистик партия, ҳукумат, бутун совет халқи Қуролли Кучлар тўғрисида доим ғамхўрлик қилаётганлиги туфайли уларнинг жанговарлик қобилияти ва жанговар тайёргарлигини юксак даражага кўтаришга эришилди.

Бир қанча қисмлар ва қўшилмаларнинг СССР орденлари билан мукофотланганлиги, жангчиларнинг бир группасига Совет Иттифоқи Қаҳрамони ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонлари берилганлиги, кўпгина ҳарбий хизматчиларнинг орден ва медаллар билан мукофотланганлиги, «СССР Қуролли Кучлари 60 йиллиги» юбилей медалининг таъсис этилганлиги бу ғамхўрликни ҳамда совет жангчиларининг жанговар меҳнатига юксак баҳо берилганлигини исбот қилувчи янги далилдир.

Ана шу ғамхўрлик ва эътибор учун Қуролли Кучлар шахсий состави номидан партияга, ҳукуматга, бутун совет халқига чуқур, самимий миннатдорчилигимизни изҳор этишга ижозат бергайсиз!

Армия ва флот жангчилари ана шу юксак мукофотларни ўзларининг Совет давлати мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашдаги хизматларини тақдирлаш деб ҳисоблайдилар. Шу билан бирга улар бу мукофотлар ўз зиммаларига янада кўпроқ, яхшироқ ишлаш, жанговар меҳнатнинг сифати ва самарадорлигини муттасил ошириш, қисмлар, кемалар, қўшилмаларнинг жанговар тайёргарлигини сабот-матонат билан такомиллаштириш вазифасини юклаганлигини ҳам яхши англайдилар.

Азиз ўртоқлар!

Бизнинг Қуролли Кучларимиз олтмиш йил мобайнида шонли йўлни босиб ўтди. Бу — оғир синовлар ва буюк ғалабалар йўли, уларнинг доим такомиллашуви, ўз сафларини мустаҳкамлаши йўли бўлди. Ҳозирги кунда Совет Қуролли Кучлари тош-метиндек мустаҳкам қудратли жанговар кучдир. Армия ва флот жангчилари Коммунистик партия теварагига маҳкам жипслашган бўлиб, Ватанга чексиз содиқдирлар. Улар халқ олдидаги, Ватан олдидаги ўз бурчларини шараф билан бажармоқдалар!

Бугун тантанали кунда барча совет жангчилари номидан халқимизни, жонажон Коммунистик партиямизни, унинг Марказий Комитетини, Марказий Комитетнинг Сиёсий бюросини ва шахсан ўртоқ Л. И. Брежневни Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флоти ҳамиша совет халқи тинч меҳнатининг содиқ посбони бўлиб келди, ҳозирда ҳам ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади, деб яна бир бор ишонтириб айтишга ижозат бергайсиз!

Армия ва флот ўз Ватанини, совет кишиларининг бунёдкор меҳнатини зийраклик билан қўриқлаб, давлатимизнинг коммунизм йўлидаги тарихий ҳаракатига агрессив кучларнинг ҳар қандай ҳамлалари халақит бера олмаслиги учун ҳамма чораларни кўради!

Барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси жонажон Коммунистик партияга шон-шарафлар!

Коммунизм қураётган улуғ совет халқига шон-шарафлар!

Яшасин Улуғ Октябрь Ватани хавфсизлигининг ишончли посбони, ялпи тинчлик таянчи — Совет Қуролли Кучлари!

* * *

Доклад зўр эътибор билан тингланди ва давомли қарсаклар билан қайта-қайта бўлиниб турди.

СОЦИАЛИЗМ ВА ТИНЧЛИКНИНГ ИШОНЧЛИ ҲИМОЯЧИЛАРИ

(Боши 1-бетда).

сафда туришибди. Улар меҳнат постидами ёки ҳарбий постдами, ҳамиша олдинда бўлишга ҳаракат қилмоқдалар, ҳарбий хизмат ўргатган яхши нарсаларни ёш авлодга бермоқдалар.

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг шавкатли Қуролли Кучлар жангчиларига табрикномасида, СССР мудофаа министрининг докладида Ленин партиясининг раҳбарлиги Совет Қуролли Кучларининг куч-қудрати ва енгилмаслигининг битмас-туганмас манбаи бўлиб келганлиги ва шундай бўлиб қолаётганлиги яққол кўрсатилган, деб давом қилди Н. Г. Мячин. Партия ҳамиша ўзининг энг яхши фарзандларини армияга юбориб турди. Шулар орасида Леонид Ильич Брежнев ҳам бор эди. У бутун Улуғ Ватан уруши давомида жанговар сафда бўлди. Оташин партиявий сўз ва шахсий мардлиги билан жангчиларни Ватан шуҳрати йўлидаги қаҳрамонона ишларга руҳлантирди.

Леонид Ильич олий партиявий лавозимларда ва давлат лавозимларида ўзининг бутун куч-қуввати, тажрибаси, жўшқин ғайратини социалистик Ватанимизнинг қудрати ва мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашга, тинчликни ҳимоя қилиш ва мустаҳкамлашга сарфлаб келмоқда. Партия ва давлат Леонид Ильичга кўпгина олий мукофотлар ва унвонлар бериб, унинг хизматларини муносиб тақдирлади. Барча совет кишилари сингари москваликлар ҳам ўртоқ Брежневнинг «Ғалаба» ордени билан мукофотланганлигини чуқур мамнуният ҳиссиётлари билан кутиб олдилар. Азиз Леонид Ильич, ана шу мукофот муносабати билан қизғин, самимий қутловларимизни қабул қилгайсиз! Сизга халқимиз фаровонлиги, коммунизм ва тинчлик иши йўлидаги кўп қиррали фаолиятингизда янгидан-янги зафарлар тилаймиз.

Совет кишиларига, барча меҳнаткашларга энг кераги — тинчликдир, деди пировардида Н. Г. Мячин. Ҳозирги шароитда Совет Қуролли Кучлари бунинг гарантияларидан биридир. Азиз жангчиларимизга жанговар ва сиёсий тайёргарликда янгидан-янги катта муваффақиятлар тилашга руҳсат этгайсиз, улар ҳамиша совет халқи тинч меҳнатининг ишончли посбонлари, ялпи тинчликнинг суянган тоғи бўлаверсинлар.

Москва комсомоллари ва ёшлари номидан ВЛКСМ Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. М. Мишин нутқ сўзлади.

Советлар мамлакатининг барча ёшлари каби ёш москваликлар ҳам боболар ва оталарнинг революцион ва жанговар анъаналарини авайлаб сақламоқдалар. Партия ташкилотларининг раҳбарлигида комсомол ҳар бир ёш инсонни совет ватанпарварлиги, социалистик Ватан олдидаги ўз бурчини чуқур англаш руҳида тарбиялашга ҳаракат қилмоқда, деди у.

Ёш москваликлар партиянинг чақириғига жавобан, беш йилликнинг учинчи йилини зарбдор меҳнат билан нишонлаш учун пойтахт меҳнаткашларининг 1978 йилги план ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун, иш самарадорлиги ва сифатини ошириш учун, ўз корхоналари, ташкилотлари, микрорайонларини намунали қилиш учун ўтказилаётган социалистик мусобақага актив қўшилдилар.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг, барча совет халқининг тинимсиз ғамхўрлиги туфайли ёшларимиз ўқиш, меҳнат қилиш ва ҳордиқ чиқариш учун, ўз қобилиятларини ҳар томонлама камол топтириш учун ҳамма шароитларга эгадирлар. Пойтахт ёшлари, деб таъкидлади В. М. Мишин, мамлакатимиз учун, ёшлар учун, ер юзида тинчликни мустаҳкамлаш учун нимаики қилаётган бўлсалар, шуларнинг ҳаммаси учун жонажон партиядан, унинг Марказий Комитетидан ғоятда миннатдордирлар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг улкан ишлари қалбларимизни чуқур миннатдорчилик ҳисларига тўлиб-тоширмоқда. Унинг ҳаёти бутун ёшлар учун Ватанга садоқат билан хизмат қилишга руҳлантирувчи намунадир.

Москва комсомоллари ва ёшлари, деди у, КПСС Марказий Комитетини, Марказий Комитет Сиёсий бюросини, азиз Леонид Ильич Брежневни ишонтириб айтадиларки, ёш москваликлар меҳнатда ва ўқишда бундан-буён ҳам матонат билан муваффақиятларга эришаверадилар, КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини бажаришга, Ватанимизнинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлашга бутун куч ва ғайратларини сарфлайверадилар, партия иши учун, коммунизм иши учун ҳамиша содиқ жангчи бўлиб қолаверадилар.

Польша Бирлашган Ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР миллий мудофаа министри, армия генерали **В. Ярузельский** социалистик армияларнинг вакиллари номидан табрик нутқи сўзлади.

Мен, деди у, қардош социалистик армияларнинг шахсий состави ва бу ерда ҳозир бўлган делегацияларнинг раҳбарлари номидан совет халқи ва унинг жангчиларига Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг шонли 60 йиллик юбилейи муносабати билан энг самимий қутловлар ва энг яхши истаклар айтишдек юксак бир шарафга муяссар бўлдим.

Сиз орқали биз Улуғ Октябрь армиясини, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ва унинг йўлбошчиси В. И. Ленин вужудга келтирган армияни табриклаб турибмиз. Совет Қуролли Кучлари музаффар пролетариат революциясининг инсоният тарихида биринчи ҳарбий ташкилоти, социалистик Ватанни ҳимоя қилувчи мустаҳкам қурол бўлди.

Мана шунинг учун ҳам Совет Армияси бутун дунёда онгли меҳнаткашларнинг меҳру муҳаббати, ҳурмати ва мададига ҳамиша сазовор бўлиб келди ва ҳозир ҳам сазовор бўлмоқда, бутун тараққийпарвар инсониятга ғоят яқиндир. Тарих тақозоси шундай бўлдики, дунёда бирон армия жаҳонда биринчи социалистик давлат армияси каби шу қадар оғир синовлардан ўтолмади ва жанггоҳларда шу қадар ажойиб ғалаба қозонолмади.

Бугунги кунда, деб давом қилди армия генерали, Совет Армияси бунёд этилганидан бери олтмиш йил мобайнида ҳамиша халоскор армия, халқлар ўртасида дўстлик ва қардошлик армияси бўлиб келганлигини, ўзининг интернационал бурчига чексиз содиқ эканлигини мамнуният билан қайд этамиз. Мамлакатларимиз халқлари фашистлар Германияси устидан қозонилган ғалабада ва империалистик Японияни узил-кесил тор-мор келтиришда айни Совет Иттифоқи ва шонли совет Қуролли Кучлари асосий роль ўйнаганлигини ҳеч қачон унутмайдилар. Улар душман устидан қозонилган тарихий ғалабалари билан Европа ва Осиёдаги кўпгина мамлакатларни фашизм асоратидан ва бошқа золим кучлардан озод этиш ишига ҳал қилувчи ҳисса қўшдилар. Нотиқ қардош армияларнинг жанговар ҳамдўстлиги доимо кенгайиб, мустаҳкамланиб бормоқда, деди.

Совет Қуролли Кучлари қудратли, енгилмас армия эканлигидан, у Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, СССР Мудофаа кенгашининг Раиси Совет Иттифоқи Маршали шахсан ўртоқ Л. И. Брежневнинг доимий диққат-эътибори туфайли энг мураккаб вазифаларни бажариш учун зарур ҳамма нарсага эга эканлигидан сизлар билан, барча совет кишилари билан биргаликда фахрланамиз. Совет Қуролли Кучлари совет халқининг яратувчилик меҳнатини пухта ҳимоя қилиб турибди ҳамда ўзининг ҳушёр, фидокорона хизмати билан тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш ишига катта ҳисса қўшмоқда.

Азиз ўртоқ Леонид Ильич Брежнев, шу шонли кунларда олий ҳарбий «Ғалаба» ордени билан мукофотланганлигингиз муносабати билан Сизни мудофаа министрлари ва ҳарбий делегацияларнинг аъзолари номидан сидқидилдан муборакбод қилишдан айниқса хурсандмиз Совет халқи ва унинг Қуролли Кучларининг Улуғ Ватан урушидаги ғалабасига катта ҳисса қўшганлигингиз, Совет мамлакатининг мудофаа қудратини мустаҳкамлашдаги жуда катта хизматларингиз учун. Совет давлатининг тинчлик сиёсатини ишлаб чиққанлигингиз ва изчиллик билан амалга ошириб келаётганлигингиз учун шу юксак мукофотга сазовор бўлганингиздан хурсандмиз.

Шу тантанали айёмда, деди пировардида В. Ярузельский, социалистик армияларнинг шахсий состави номидан юбилярлар — Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг жангчиларига самимий жанговар салом топшириб, уларга жанговар ўқишда, ўз социалистик Ватанининг мудофаа қудратини мустаҳкамлашда янгидан-янги катта муваффақиятлар тилашга ҳам руҳсат этгайсиз.

Бугун биз совет генералларига — Совет Армиясининг собиқ жангчилари, командирлари ва сиёсий ходимларига, партизанлар ҳаракатининг иштирокчиларига, фронт ва мамлакат ичкарисидаги ҳамма қаҳрамонларга қизғин табрикларимиз ва энг яхши истакларимизни йўллаймиз, армияларимиз жангчиларининг кўплари умумий душманга қарши шулар билан бирга жанг қилган эдилар.

Шу юксак минбардан туриб бутун қардош совет халқига КПСС XXV съезди олға сурган коммунистик бунёдкорликнинг улуғвор вазифаларини бажаришда янгидан-янги зафарлар тилаймиз.

Ҳарбий марш садолари янграйди. Қуролли Кучлар ҳамма турларининг вакиллари параддагидек қадам ташлаб қизғин қарсаклар остида залга кириб келадилар.

Совет Армияси ва Ҳарбий-Денгиз Флотининг шахсий состави номидан КПСС Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига ва СССР Министрлар Советига баланд руҳ билан табрикнома қабул қилинди.

Тантанали йиғилишдан сўнг катта байрам концерти қўйиб берилди.

(ТАСС).

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА, СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИГА, СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА

Биз, совет жангчилари Совет Армияси билан Ҳарбий Денгиз Флотининг 60 йиллиги шонли кунида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига, СССР Министрлар Советига совет халқининг фаровонлиги, социалистик Ватаннинг қудрати ва мудофаа қобилиятини, армия билан флотнинг жанговар қудратини мустаҳкамлаш тўғрисида қилинаётган доимий ғамхўрлик учун фарзандларча миннатдорчилик ва астойдил ташаккур сўзлари билан мурожаат қиламиз.

Ватанимиз ўз қаҳрамонона тарихининг еттинчи ўн йиллигига қадам қўйди. Улуғ Октябрнинг 60 йиллиги бутун тараққийпарвар инсоният ҳаётидаги буюк воқеа бўлди. СССРнинг янги Конституцияси — ривожланган социализм Конституцияси қабул қилинди. КПСС XXV съездининг қарорлари муваффақиятли амалга оширилмоқда. Биз дунёда биринчи умумхалқ социалистик давлатининг ҳимоячилари эканлигимиз билан, жанговар байроқлари Ленининг мангу барҳаёт ғоялари нури билан ёритилган, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг иши учун, Советлар мамлакатининг шон-шарафи, озодлиги ва мустақиллиги учун курашдаги тилларда достон бўлган ғалабалар шаън-шавкатига бурканган Қуролли Кучлар сафида хизмат қилаётганлигимиз билан бениҳоя фахрланамиз.

Биз революция йўлбошчиси — улуғ Ленининг мангу барҳаёт ғояларига содиқ бўлиб қоламиз, ҳарбий ишни чинакамига ўрганамиз, мамлакатимизнинг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаймиз, деб қасамёд қиламиз.

В. И. Ленин бошчилигида Коммунистик партия томонидан гражданлар урушининг алангали йилларида тузилган ишчи-деҳқон Қизил Армияси ва Қизил Флоти ажнабий ҳарбий интервенция билан ички контрреволюциянинг бирлашган кучларини тор-мор қилди, меҳнаткаш халқнинг революцион ғалабаларини қаттиқ туриб ҳимоя этди. Улуғ Ватан урушида тарихий ғалаба қозонган совет халқининг, Қуролли Кучлар жангчиларининг мислсиз жасорати абадий сўнмайди. Совет кишиларининг, армия билан флот жангчиларининг социалистик Ватан душманларига қарши, халқлар бахт-саодати, тинчлиги ва озодлиги йўлидаги курашда кўрсатган қаҳрамонона жасоратлари қалбларимизда абадий яшайди ва хотирамиздан умрбод ўчмайди.

Биз социалистик Ватан ҳимоячилари кекса авлодлари нинг қаҳрамонона зафарларига муносиб бўлишга ва бенуқсон хизматимиз билан Совет Қуролли Кучларининг жанговар шуҳратини оширишга қасамёд қиламиз.

Армия ва флотнинг ҳар бир жангчиси — солдатдан бошлаб маршалгача, матросдан бошлаб адмиралгача Совет Армияси билан Ҳарбий Денгиз Флотининг кучи ва қудрати Коммунистик партиянинг, унинг ленинчи Марказий Комитетининг раҳбарлигида эканлигини чуқур англайди. КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси, СССР Мудофаа кенгашининг Раиси, Совет Иттифоқи Маршали ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг Ватан Қуролли Кучларини ва мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашга шахсан катта ҳисса қўшаётганлиги ҳаммамиз учун партия билан халққа садоқат билан тинимсиз хизмат қилишнинг яққол намунасидир.

Ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг олий ҳарбий орден — «Ғалаба» ордени билан мукофотланиши унинг совет халқи ва Қуролли Кучларнинг Улуғ Ватан урушидаги ғалабасига қўшган катта ҳиссаси, мамлакат мудофаа қудратини мустаҳкамлашдаги, Совет давлатининг мамлакатни тинч шароитларда ривожлантиришни пухта равишда таъминлаб бераётган тинчлик ташқи сиёсатини ишлаб чиқиш ва амалга оширишдаги буюк хизматларининг эътироф этилишидир. Биз КПСС Марказий Комитетига, азиз Леонид Ильич, шахсан Сизга партия XXV съездининг совет халқи тинч меҳнатининг посбони, ялпи тинчликнинг таянчи бўлиш юзасидан Қуролли Кучлар олдига қўйган вазифаси совет жангчилари учун кундалик ҳаётнинг, жанговар ва сиёсий таълимнинг энг муҳим қонуни бўлиб қолганлигини маълум қиламиз.

Биз Ленин партияси ишига ҳамиша содиқ бўламиз ва унинг ҳар қандай буйруғини бажаришга тайёрмиз, деб қасамёд қиламиз.

Биз Совет мамлакатида коммунизм қурилишидек гўзал даврда яшашдан иборат улкан бахтга мушаррафмиз. Бизнинг ҳамма ишларимиз ва фикри-зикримиз бундан буён ҳам коммунизм қурилиши улуғ ишига, унинг ғалабаларини ҳимоя қилишга бўйсундирилади, жанговар меҳнатимиз шунга бағишланади. Армия ва флотнинг шахсий состави КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг 1978 йилги социалистик мусобақа тўғрисидаги Мактубини бажонидил қабул қилди. Қуролли Кучларда бу мусобақа «Социалистик Ватанни пухта ҳимоя қиламиз, доимо жанговар шай ҳолда турамиз, қурол ва техникани сабот билан эгаллаймиз, жанговар маҳоратни такомиллаштирамиз» деган шиор остида авж олиб кетди. Армия билан флот жангчилари Совет Қуролли Кучларининг шонли юбилейи шарафига қабул қилинган оширилган социалистик мажбуриятларни бажариб жанговар ва сиёсий тайёргарликда янги-янги муваффақиятларга эришдилар. Шахсий составнинг қуруқликдаги, осмондаги ва денгиздаги маҳорати оширилди, машқ мақсадида ракета учириш, бомба ташлаш, артиллерия ва торпедо отиш кўрсаткичлари яхшиланди, аълочилар, классли мутахассислар, аълочи бўлинмалар, қисмлар ва кемалар кўпайди.

Биз, совет жангчилари СССР Қуролли Кучларининг 60 йиллиги тантанали кунида КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг табрикномасига жавобан қардош социализм мамлакатларининг жангчилари билан биргаликда бундан буён ҳам халқларимиз тарихий ғалабалари посбонлигида сергак турамиз, деб Совет Иттифоқи Коммунистик партиясини, унинг ленинчи Марказий Комитетини, СССР Олий Совети Президиумини, СССР Министрлар Советини ишонтирамиз. Биз бундан буён ҳам ўзимизнинг бутун кучимизни жанговар ва сиёсий ўқиш самарадорлиги ҳамда сифатини оширишга сарфлаймиз, замонавий қурол ва янги жанговар техникани қунт билан эгаллаймиз, ўз хушёрлигимизни тинимсиз оширамиз.

Совет Қуролли Кучлари бутун жон-тани билан совет халқининг фарзандидир. Ўз халқига, қаҳрамон халққа, бунёдкор халққа, коммунизм ижодкори, бутун инсониятнинг порлоқ келажаги ижодкори бўлган халққа хизмат қилиш бурчи буюк шараф дир, муқаддас ва фахрли бурчдир.

Биз ҳар қандай агрессорга дарҳол зарба беришини гарантиялайдиган даражада ҳамиша доимий жанговар тайёр ҳолда туришга, социалистик Ватанни, халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги ишини кучимиз ва жонимизни ҳам аямай ҳимоя этишга қасамёд қиламиз.

Яшасин севикли Совет Ватанимиз!

Яшасин коммунизм бинокори — улуғ совет халқи!

Яшасин совет жамиятининг раҳбар ва йўналтирувчи кучи, барча ғалабаларимизнинг илҳомчиси ва ташкилотчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

МХРП Марказий Комитетининг Биринчи секретари, МХР Буюк Халқ Хурали Президиумининг Раиси Ю. Цеденбал 22 февраль куни Москвада КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. А. Сусловга Монголия Халқ Республикасининг олий мукофоти — Сухэ-Батор орденини топширди. М. А. Суслов ялпи тинчлик ва социализмни мустаҳкамлаш, КПСС билан МХРП ўртасидаги қардошлик муносабатларини ривожлантириш соҳасидаги жуда катта хизматлари учун ҳамда туғилган кунига 75 йил тўлиши муносабати билан ана шу мукофотга сазовор бўлган эди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советти ҳузуридаги Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси Ю. В. Андроповга ҳам Сухэ-Батор ордени топширилди. Ю. В. Андропов монгол ва совет халқлари ўртасидаги анъанавий қардошларча дўстлик ва ҳар томонлама ҳамкорликни мустаҳкамлаш ишига жуда катта ҳисса қўшганлиги учун шу орден билан мукофотланган эди.

Ю. Цеденбал мукофотланганларни самимий табриклаб, социализм йўлидаги масъулиятли фаолиятларида уларга сиҳат-саломатлик ҳамда янги катта муваффақиятлар тилади.

М. А. Суслов билан Ю. В. Андропов юксак мукофотлар учун МХРП Марказий Комитетига, МХР Буюк Халқ Хурали Президиумига ва Министрлар Советига самимий миннатдорчилик билдириб, бу мукофотларни, аввало, Совет Иттифоқи Коммунистик партияси хизматларининг эътироф этилиши деб билаётганликларини айтдилар. Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг сиёсати меҳнаткаш халқ манфаатларини ифода этади, бу сиёсат социализм позицияларини янада мустаҳкамлашга қаратилгандир.

Орденларни топшириш чоғида А. П. Кириленко, Ф. Д. Кулаков, Б. Н. Пономарев, Я. П. Рябов, К. В. Русаков ўртоқлар ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

(ТАСС).

АРМИЯ ВЕТЕРАНЛАРИГА — ЮБИЛЕЙ МЕДАЛИ

Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флоти юбилейи арафасида «Фронтчилар, сизларга астойдил таъзим қиламиз» деган миннатдорчилик сўзларини айниқса тез-тез эшитиш мумкин. Бу сўзлар 22 февраль куни Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округининг музейида ҳам янгради. Бу ерга армия ветеранлари келишган эди. Немис-фашист босқинчиларидан Ватанни фидокорона ҳимоя қилган кишилар бу ерда тўпландилар. Ветеранларнинг кўкракларида кўпдан-кўп орденлар ва медаллар ярқираб турибдики, бу — уларнинг жанговар хизматларидан далолат берарди. Ана шу мукофотларнинг ёнига яна бир мукофот — «СССР Қуролли Кучларининг 60 йиллиги» юбилей медали қўшилди.

Қизил Байроқли Туркистон ҳарбий округи қўшинларининг қўмондони генерал-полковник С. Е. Белоножко мукофотларни топширар экан, қабул маросими иштирокчиларини самимий табриклаб, уларга сиҳат-саломатлик тилади.

(ЎзТАГ).

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР ҳукумати 21 февраль куни Катта Кремль саройида Араб социалистик уйғониш партиясининг бош секретари, Сурия Араб Республикасининг президенти Ҳафиз Асад шарафига зиёфат бердилар.

Зиёфатда САР президенти билан бирга у бошчилик қилаётган Сурия партия-ҳукумат делегациясининг аъзолари ҳозир бўлдилар.

Зиёфатда совет томонидан Л. И. Брежнев, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, Д. Ф. Устинов, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев ўртоқлар, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советти Раисларининг ўринбосарлари, СССР министрлари, СССР давлат комитетларининг раислари ва бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев зиёфатда нутқ сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Азиз ўртоқ Ҳафиз Асад!

Ҳурматли сурриялик дўстлар!

Ўртоқлар!

Биз Москвада Араб социалистик уйғониш партиясининг бош секретари, Сурия Араб Республикасининг президенти Ҳафиз Асадни ва Суриянинг у билан бирга келган раҳбар арбобларини яна шоду-хуррамлик билан табриклаймиз.

Ўртоқ президент, бизнинг мамлакатимизда Сизни Совет Иттифоқи билан дўстона муносабатларни ривожлантиришнинг жўшқин тарафдори, деб биладилар. Биз ҳам дўстлигимизни янада мустаҳкамлашнинг астойдил тарафдоримиз. Модомики, ҳар икки томон шуни истар экан, яқин йиллар ичида Совет — Сурия ҳамкорлиги янада мустаҳкамланади, деб умид қилиш учун ҳамма асослар мавжуддир.

Мамлакатларимиз турли тузумга мансуб бўлиб, улардан ҳар бирининг бой тарихи, ўз анъаналари ва урф-одатлари бор. Аммо бизларни бирлаштираётган ва бирлаштирганда ҳам мустаҳкам равишда бирлаштираётган нарсалар жуда кўп.

Халқларнинг озодлиги ва мустақиллигидан иборат буюк иш совет кишиларига ҳам, сурияликларга ҳам баб-баравар азиздир. Ҳар икки мамлакатимиз тинчликни мустаҳкамлаш учун, уруш ва империалистик агрессия ўчоқларини тугатиш, мустамлакачиликнинг ҳамма қолдиқларини йўқотиш учун курашмоқда.

Тинч қурилиш, экономика соҳасида ўзаро алоқаларимизни ривожлантириш борасида биргаликда бажарилган кўп ишларимизни эсдан чиқариб бўладими, ахир? Лоақал Фирот гидро энергетика комплексини эслатиб ўтмоқчиман. Бу комплекс ҳақли равишда Совет — Сурия иқтисодий ҳамкорлигининг байроқдори деб ҳисобланади.

Сурия меҳнаткаш халқининг орзу-тилаклари совет кишиларига яқин ва тушунарлидир. Биз дўстимиз Сурия раҳбарларининг, Араб социалистик уйғониш партиясини, Сурия Коммунистик партиясини, мамлакатдаги барча демократик антиимпериалистик кучларни бирлаштирган прогрессив миллий фронтнинг тараққиёт йўлидан ривожланиб боришда ўз олдиларига қўйган мақсадларини яхши биламиз. Биз Сурия Араб Республикаси дўст халқининг бу йўлда янгидан-янги муваффақиятларга эришувини тилаймиз.

Азиз ўртоқлар!

Мустақилликка эришган давлатлар мустаҳкамланиб борган сари империалистлар уларнинг тараққиётига халақит бериш, уларни орқага буриб юбориш, бу давлатларда қўлдан бой берилган таъсирини тиклаш учун жон-жаҳдлари билан уринаётганлигини ҳаммамиз кўриб турибмиз.

Империалистлар миллий озодлик ҳаракатига нифоқ солиш, бу ҳаракат сафларида муросачилар ва таслимчиларни қидириб топишга интилмоқдалар, иқтисодий ва молиявий ёрдам ваъда қилиб чалғитмоқчи бўладилар. Яқин Шарқдаги воқеаларнинг ҳозирги бориши буни исбот этувчи яна бир далилдир.

Аслини олганда Яқин Шарқдаги араб мамлакатлари ҳозир ора йўлда турганга ўхшайди. Агрессор тантана қиладими ёки халқларнинг озодлиги, тинчлиги ва мустақиллигидан иборат ҳаққоний иш ғалаба қозонадими, бу нарса араб мамлакатларининг қатъиятига, уларнинг жипслигига боғлиқдир.

Биз араб халқларига хайрихоҳ бўлиб, уларни қўллаб-қувватлаётганлигимизни исбот қилиб ўтиришнинг ҳожати йўқ.

Яқин Шарқ можаросини бартараф қилиш масаласида биз доим амал қилиб келаётган нуқтаи-назаримиз ҳаммага маълум. Биз можарони бартараф қилиш:

— Исроил қўшинларини 1967 йилда босиб олинган барча араб территорияларидан олиб чиқиб кетишни;

— фаластинлик араб халқининг дахлсиз ҳуқуқларини ва аввало, ўз тақдирини ўзи белгилаш шу жумладан, ўз давлатини вужудга келтириш ҳуқуқини амалга оширишни;

— бу райондаги барча давлатларнинг мустақил яшаши ва ҳавфсизлигини таъминлашни ўз ичига олиши лозим, деб ҳисоблаймиз.

Миср раҳбарлари Исроил билан сепарат тил бириктириш йўлига ўтиб, умумараб позицияларини бир томонлама бирин-кетин топшириб қўяётганлиги ҳозир ҳаммага аён бўлиб қолди. Бунинг натижасида арабларнинг Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш йўлидаги курашига катта зарар етказилди, Яқин Шарқ можаросини бартараф қилиш иши эса орқага суриб қўйилди.

Ўз-ўзидан шундай савол туғилади: Яқин Шарқда араб ларнинг манфаатлари учун хатарли бўлган принципсиз сиёсий найрангларга чек қўйиш ва можарони бартараф этиш ишини Женева конференциясига ҳавола қилиш пайти келмадимикин?

— Бу — Яқин Шарқ халқларининг туб манфаатларига шубҳасиз, мос бўлиб тушган бўлур эди ва халқаро иқлимни соғломлаштириш ишига қўшилган катта ҳисса бўлур эди.

Мен бу ерда Совет Иттифоқининг ҳаммага маълум бўлган позицияларини яна бир карра баён қилганим ҳолда биз Суриянинг Яқин Шарқ можаросини ҳақиқатан ҳам кенг кўламда ва адолатли тарзда бартараф қилишга эришиш йўлидаги курашда ўтказиб келаётган қатъий ва шу билан бирга реалистик, ижобий сиёсатини иззат-ҳурмат қилаётганлигимизни яна бир марта таъкидлаб ўтишни истайман.

Эрксевар халқлар тараққийпарвар араб давлатларининг ва Фаластин Озодлик ташкилотининг ҳаракатларида Суриянинг актив иштирок қилаётганлигига ҳам юксак баҳо бермоқдалар. Ана шу давлатлар ва Фаластин Озодлик ташкилоти яқинда Триполи ва Жазоирда ўтказилган кенгашларда таслимчилик ва арабларнинг манфаатларига хиёнат қилиш сиёсатига қарши кураш фронтини мустаҳкамлаш учун асос яратдилар.

Ўртоқ президент!

Бугун бошланган Совет — Сурия музокаралари муҳокама қилинган барча масалалар юзасидан фикрларимиз бир хил деб ҳисоблашга асос бўлади, деб ўйлайман. Бу эса бизнинг дўстлигимиз ва ҳар томонлама ҳамкорлигимиз бундан буён ҳам муваффақиятли ривожланиб боришининг яна бир гаровидир.

Араб социалистик уйғониш партиясининг бош секретари, Сурия тараққийпарвар миллий фронтининг раиси, Сурия Араб Республикасининг президенти ўртоқ Ҳафиз Асаднинг соғлиғи учун қадаҳ кўтаришни таклиф этаман.

Сурия халқининг ривожи ва равнақи учун!

Араб халқлари ҳаққоний ишининг муваффақияти учун, Яқин Шарқда мустаҳкам тинчлик учун!

Мамлакатларимизнинг дўстлиги ва самарали ҳамкорлиги учун!

Ҳафиз Асад жавоб нутқи сўзлади.

Ўртоқ Ҳафиз АСАД нутқи

Ўртоқ Брежневга самимий табрик сўзлари учун қизғин миннатдорчилик билдираман. Шодиёна қабул қилганлигиниз ва бизга кўрсатган меҳмондўстлигингиз учун шахсан ўз номимдан ва Сурия Араб Республикаси делегацияси аъзолари номидан сизларнинг ҳаммангизга ташаккур изҳор этаман.

Биз ҳозиргина ўртоқ Брежневнинг мана шу шодиёна қабул ва меҳмондўстликни яна бир марта тасдиқловчи самимий ҳайрихоҳлик билан тўлиб-тошган нутқини эшитдик. Ҳар иккала мамлакатимиз ўртасида турли соҳаларда дўстликнинг ривожлантирилиши ва ҳамкорликнинг мустаҳкамланиши халқларимиз манфаатларига хизмат қилишига, бизлар амалга оширишга интилаётган биргаликдаги олижаноб мақсадларимизга ва принципларга мувофиқ эканлигига, ҳеч шубҳасиз, ҳар икки томон ҳам аминдир. Ўтмиш тажрибалари бу сўзларнинг ҳаққонийлигини тасдиқлади. Сурия Араб Республикасида ҳам, Совет Иттифоқида ҳам биз мамлакатларимиз ўртасида дўстона муносабатларни ва ҳамкорликни тобора кенгайтириш ва мустаҳкамлаш учун тинмай куч-ғайрат сарфламоқдамиз. Замон бу дўстлик ва ҳамкорликнинг мустаҳкамлиги ва бузилмаслигини тасдиқлади. Шу муносабат билан мен бу йўлда биргаликда сарфлаган куч-ғайратимизнинг натижаларидан мамнун эканлигимизни изҳор этишни истар эдим.

Бизнинг Москвага келишимиз ўртоқ Брежневга Улуғ Ватан урушида совет халқи ва унинг Қуролли Кучлари ғалабасига катта ҳисса қўшганлиги учун, мамлакат мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашдаги ғоят катта хизматлари учун, мамлакатнинг тинч шароитларда ривожланишини таъминловчи ташқи сиёсатни амалга оширганлиги учун Совет Иттифоқининг олий ҳарбий ордени — «Ғалаба» орденини топшириш тантанали маросимига тўғри келганлиги бизни, айниқса, қувонтирмоқда.

Мен шу фурсатдан фойдаланиб ўз номимдан ва Сурия делегацияси аъзолари номидан ўртоқ Брежневни ҳақли равишда сазовор бўлган шу орден билан мукофотланганлиги муносабати билан табриклайман.

Совет Армияси ва Ҳарбий Денгиз Флотининг 60 йиллигига бағишланиб ўтказилаётган тантаналарда қатнашаётганлигимиздан хурсандмиз, деди Ҳ. Асад. Шу куни, аввало, Совет Армиясининг эришган катта тараққиёти тўғрисида ва унинг ўсиб бораётган куч-қудрати, имкониятлари ҳамда ўз зиммасига юклатилган ватанпарварлик бурчини бажаришга тайёр эканлиги тўғрисида ўйлайсан киши.

Совет Иттифоқидаги дўстлар, шу муносабат билан мен сизларни халқимиз номидан, шахсан ўз номимдан ва Сурия Қуролли Кучлари номидан қутлайман.

Азиз дўстлар!

КПСС Марказий Комитети, Олий Совет Президиуми ва Совет ҳукумати номидан олган таклифномамиз мамлакатларимиз раҳбарлари ўртасида фикрлашиб олиш учун янги имконият яратади. Биз аминмизки, иккала дўст мамлакат раҳбарлари ўртасида доимий маслаҳатлашув улар ўртасидаги муносабатларни ривожлантиришнинг энг муҳим омилларидан биридир.

Ҳозирги музокаралар бизлар муҳокама қилаётган проблемалар ғоят муҳим бўлганлиги учун ҳам алоҳида аҳамият касб этади. Жаҳонда ва биринчи навбатда Яқин Шарқда араб миллатига душман кучларнинг режалари амалга оширилганлиги натижасида вужудга келган вазият туфайли ҳозирги музокараларнинг муҳим эканлиги, айниқса, яққол кўриниб турибди. Араб миллатига душман бўлган бу кучлар Яқин Шарқдаги вазиятни шу район халқларининг манфаатларига хилоф равишда ўз фойдаларига ўзгартиришга кўп вақтлардан бери уриниб келмоқдалар. Аммо бу уринишлар ҳамма вақт араб мамлакатларининг жипслигига ва уларнинг араблар ҳуқуқларини ҳамда шу районда адолатли тинчликнинг чинакам асосларини қаттиқ туриб ҳимоя қилишига дуч келмоқда. Адолатли тинчликнинг чинакам негизлари эса Исроилни у босиб олган барча араб территорияларидан тамомила чиқариб юбориш, фаластинлик араб халқининг ажралмас ҳуқуқларини, шу жумладан унинг ўз Ватанига қайтарилишини, ўз тақдирини ўзи белгилаш ва суверен давлат тузиш ҳуқуқларини эътироф қилишни ўз ичига олади.

Яқинда Исроилга қилинган визит ва шундан кейинги ҳаракатлар вазиятни ғоят мураккаблаштириб юборди. Бундай вазият миллатимиз душманлари, озодлик ва адолатли тинчлик душманлари манфаатларига хизмат қилади. Адолатли тинчлик эса фақат БМТ қарорлари асосидагина ўрнатилиши мумкин.

Бинобарин, Совет Иттифоқининг амалий иштирокисиз адолатли тинчлик ўрнатилиши мумкин эмаслиги ҳам тамомила равшан бўлмоғи керак.

Сурия ўз позициясини аниқ ва қатъий таърифлаб берди: биз ўз хоҳиш-иродамизга қарши, бизнинг қонуний ва ҳаққоний орзу-умидларимизга, халқимизнинг шон-шарафи ва ғурурига хилоф равишда бизни мажбуран қабул қилдирмоқчи бўлган ҳамма планларни тамомила рад этамиз.

Биз ҳозиргача бўлганидек ва келажакда келиб чиқиши мумкин бўлган ҳар қандай таслимчилик кўринишларини рад этамиз ва унга қарши қатъий кураш олиб борамиз.

Бизнинг миллатимиз ўзига хос онглилик ва қатъият билан ўз душманларига, миллатимизнинг ҳуқуқларини поймол қилувчиларга, унинг иродасини бўғувчиларга бундан кейин ҳам тобора қаттиқ қаршилик кўрсатаверишига чексиз аминмиз. Ҳеч шубҳа йўқки, миллатнинг хоҳиш-иродаси пировард натижада ғалаба қозонади.

Халқларнинг проблемаларини равшан, ҳар томонлама чамалаб кўрилган методлардан фойдаланиб, шу проблемаларнинг сони ва сифатига мувофиқ келадиган доимий кураш йўли билангина ҳал этиш мумкин эканлигини ҳаёт тасдиқлади. Шундан кейинги ҳар бир позиция бутун кураш доирасида илгариги позицияга мувофиқ бўлиши ва уйғунлашиши, халқларнинг манфаатларини ғоят аниқ ифодалаши керак.

Сурия ва бошқа араб мамлакатларининг тинчликни, адолат ва озодликни ҳимоя қилиб тутган қатъий позициясини Совет Иттифоқи бошчилигида социалистик мамлакатлар қўллаб-қувватлаётганлиги ва ёрдам бераётганлиги, ҳақиқий тинчликка ташна бўлган барча кучлар қўллаб-қувватлаётганлиги бизни қувонтирмоқда.

Совет Иттифоқи арабларнинг оккупация қилиб олинган территорияларини озод қилиш, фаластинлик араб халқининг қонуний ҳуқуқларини тиклаш йўлида олиб бораётган адолатли курашида ҳамма вақт араблар томонида бўлди, уларга ҳамиша ёрдам ва мадад бериб турди. Бу эса арабларнинг агрессия ва босқинчиликка қарши кураш фронтини мустаҳкамлаш ишида муҳим ва амалий аҳамиятга эга бўлди.

Ҳ. Асад нутқининг охирида бундай деди: бизлар Африка қитъасида бўлаётган воқеаларни эътибор билан кузатиб турганлигимизни таъкидлаб ўтишни истар эдим. Африка қитъаси араблар дунёсининг катта қисмини ўз ичига олган ва манфаатларининг бирлиги жиҳатидан у билан чамбарчас боғлангандир. Африка Муғузида бўлаётган воқеалардан ғоят ташвишланаётганлигимизни изҳор этишни истаймиз.

Ўртоқ Брежнев!

Бугун бизнинг ўзаро музокараларимиз дўстлик ва ҳамжиҳатлик руҳида ўтди. Муҳокама қилинган проблемалар хусусида бир фикрда эканлигимиз аниқланди. Бу эса мамлакатларимиз ўртасида мавжуд муносабатларни мустаҳкамлашга янада кўп даражада имкон беради, муштарак мақсадларимиз йўлидаги курашимизни кучайтиради.

Мен Сурия араб халқи номидан, Араб Социалистик уйғониш партияси раҳбарлиги номидан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси раҳбарларига, СССР халқларига самимий дўстона саломларни топширишни истайман.

Сўзимнинг охирида ўртоқ Брежневни яна бир марта табриклашни ва унга сиҳат-саломатлик ҳамда бахт-саодат тилашни истардим!

Совет Иттифоқи халқларига янгидан-янги муваффақиятлар ва равнақ тилайман!

Азиз дўстлар, бизнинг қутловларимиз ва энг яхши истакларимизни қабул қилгайсиз!

Сурия Араб Республикаси билан Совет Иттифоқи ўртасида дўстлик ва ҳамкорлик мустаҳкамланаверсин!

* * *

Л. И. Брежнев ва Ҳафиз Асад ўртоқларнинг нутқлари зўр эътибор билан тинглалди ва қарсаклар билан кутиб олинди.

Зиёфат дўстона вазиятда ўтди.

(ТАСС).

СОВЕТ—СУРИЯ МУЗОКАРАЛАРИ ТУГАДИ

22 февраль куни Кремлда Совет—Сурия музокаралари ниҳоясига етди.

Совет томонидан музокараларни КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР мудофаа министри Д. Ф. Устинов, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари Г. М. Корниенко, СССР Министрлар Советти Ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитетининг раиси С. А. Скачков;

Сурия томонидан — Араб социалистик уйғониш партиясининг Бош секретари, Сурия Араб Республикасининг Президенти Ҳафиз Асад, Араб социалистик уйғониш партияси раҳбарлик органининг аъзоси, САР Министрлар кенгаши Раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри А. Ҳ. Ҳаддам, Араб социалистик уйғониш партияси маҳаллий раҳбарлик органининг аъзоси Ю. Асад, Араб социалистик уйғониш партияси маҳаллий раҳбарлиги органининг аъзоси Н. Хассун олиб бордилар.

Совет—Сурия ҳамкорлигига доир кўпгина масалалар, шунингдек халқаро вазиятнинг туб проблемалари юзасидан фикрлашиб олиш ниҳоясига етди. Яқин Шарқ можаросини ҳар томонлама ва одилона бартараф этишга эришишга, Яқин Шарқда ва унга туташ районларда хатарли кескинлик манбаларини тугатишга қаратилган самарали ечимларни қидиришга асосий эътибор берилди. Муносабатларнинг барча соҳаларида ҳар икки мамлакат ҳамкорлигини мустаҳкамлаш ҳамда ялпи тинчлик ва халқлар хавфсизлигини мустаҳкамлаш манфаатлари йўлида Совет Иттифоқи билан Суриянинг биргаликдаги ва параллель ҳаракатлари ҳам муҳокама қилинди.

Музокаралар дўстона вазиятда ва ҳамжиҳатлик руҳида ўтди.

Совет—Сурия қўшма ахбороти эълон қилинади.

(ТАСС).

ОРБИТАДА ТЕЛЕСКОП

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 22 февраль (ТАСС). Космонавтлар Юрий Романенко билан Георгий Гречко «Салют-6» — «Союз-27» орбитал комплексининг бортида мўлжалланган илмий-техникавий тадқиқот ва экспериментлар программасини бажаришда давом қилмоқдалар. Нурланиш приемникларини совутиш учун ёпиқ циклдаги криоген системадан фойдаланган ҳолда бортавий суб миллиметрли телескоп билан экспериментлар ўтказиш бошлаб юборилди.

БСТ-1М телескопи билан бажарилаётган экспериментлар чоғида телескоп ва унинг оптик визири сириус юлдузларини ва Юпитер планетасини кузатиш йўли билан станциянинг астроориентацкя системасига нисбатан юстировка қилинди, шунингдек телескопни мустақил бошқариш системаси синаб кўрилди.

Телескопнинг ўқи ерга йўналтирилган ҳолда ер Атмосферасининг субмиллиметрли нурланишлари ўлчанди. Субмиллиметрли диапазонда атмосфера нурланиши тўғрисидаги маълумот намлиги ошиқча актив областлар борлигини ва уларнинг ҳаракатини аниқлашга имкон беради, бу эса ер атмосферасида рўй бераётган жараёнларни тушуниш учун катта аҳамиятга эга.

Космонавтлар Юрий Романенко билан Георгий Гречко ўзларини яхши ҳис этяптилар. Киши бошқарадиган орбитал «Салют-6» — «Союз-27» комплексининг учиши давом этмоқда.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ В. С. СКРЕБНЕВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ҚУРИЛИШ ИШЛАРИ ДАВЛАТ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ ҚИЛИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Президиуми **қарор қилади:**

Ўртоқ Василий Степанович **Скребнев** Ўзбекистон ССР Министрлар Советти Қурилиш ишлари давлат комитетининг раиси қилиб тайинлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Х. ПЎЛАТОВА.

1978 йил 22 февраль.
Тошкент шаҳри.

ХРОНИКА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Петр Ильич **Кавтаров**нинг соғлиғи ёмонлашганлиги муносабати билан уни ўз илтимосига биноан Ўзбекистон ССР Министрлар Советти Қурилиш ишлари давлат комитетининг раиси вазифасидан озод қилди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми республика соғлиқни сақлаш ишларини ривожлантиришдаги хизматлари учун Тошкент шаҳридаги 1- болалар поликлиникасининг бош врачи Эммануиль Яковлевич **Шварц**га «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач» фахрий унвони берди.

* * *

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми кўп йил, самарали ишлаганлиги, қувватларни ривожлантириш, прогрессив технологик жараёнларни ўзлаштириш, авиация техникасини ишлаб чиқаришни кўпайтириш соҳасидаги катта хизматлари учун ҳамда туғилган кунига эллик йил тўлиши муносабати билан В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директорининг ўринбосари Геннадий Владимирович **Мельников**ни Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлади.

ВИЗИТ ТУГАДИ

Совет ҳукуматининг таклифига биноан мамлакатимизга расмий визит билан келган Ливия Халқ социалистик араб жамаҳирияси умумий халқ конгресси бош секретариатининг аъзоси майор Абдул Салом Желлуд 22 февраль куни Москвадан ватанига жўнаб кетди. Ливия Халқ социалистик араб жамаҳирияси ҳамда Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган аэродромда меҳмонни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советти Раисининг биринчи ўринбосари К. Т. Мазуров, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг биринчи ўринбосари В. В. Кузнецов ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

Учиш майдонида фахрий қоровул саф тортиб турди ва Ливия билан СССРнинг давлат гимнлари ижро этилди.

А. Н. Косигин ва А. С. Желлуд фахрий қоровул бошлиғининг рапортини қабул қилиб совет жангчилари олдидан ўтдилар.

А. С. Желлудга ҳамроҳ бўлиб келган Ливия давлат арбоблари у билан жўнаб кетдилар.

(ТАСС).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

Р. 02241. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Д.—45.